XIX. évf. 224. sz. 1942 október 6 kedd Ára: 12 fillér.

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyedévre 8·70 pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

A. M. N. MÚZEUM HÍRLAP OSZTÁLYA

Magyar mártirok

napján magyar szívvel emlékszünk vissza az aradi tizenhárom könnyes sorsára. Nem lehet olyan súlyos sorsa a magyarnak, hogy erről a a dátumról elfeledkezzék. Nem érhet minket annyi öröm, hogy Aradra ne tudnánk könnyes szemmel nézni. Történelmi mult ködében nem vész el a nagy csapás és az emberi gyarlóság nem rakhat feledés-fátyolt erre a multra.

Megtörtént, mert meg kellett történnie.

Megtörtént azért, mert így jöhetett utána a feltámadás nagy és boldog ünnepe. A aradi temetés minden bánata él ma is és nem lehet elfelejteni, hogy miért kellett tizenhárom derék magyar embernek meghalnia éppen azon a ködös, didergős októberi napon...

A kiontott mártírvér megtermékenyítette a magyar földet és ezrek, meg ezrek állottak sorompóba újra, hogy küzdjenek a napnál fényesebb magyar ügy megvalósításáért...

Ma újra él bennünk minden.

Látjuk az aradi kivégzést és eljük azoknak utolsó perceit, akik közül sokan magyarul se tudtak, de magyarul éreztek annyira, hogy legféltettebb kincsüket, létük bizonyságát, az életet adták a hazáért. Ennél többet és nagyobbat senki se adhatott.

Éljük a percek rettenetét és látjuk, hogy azok, akik ott a vesztőhelyre vonultak, férfiak voltak talpig. Férfiak és magyarok. Olyanok, akik hirdették az életükkel, hogy a világ összedülhet, de a magyart csak a romok nyomhatják el, mert míg karját bírja, szemét felnyithatja, nem marad más mint magyar...

Az ő példájuk kellett még, hogy a magyar szabadságharc elvesztése után a nemzet jobban érezze a megrázó veszteséget és fájdalmat.

Kellett az áldozatuk, hogy életük feláldozásával újabb és újabb nemzedékek örök példái legyenek.

Aradon nem haltak meg azok, akiket a bakó tettleg kivégzett, éppen Aradon születtek újjá és azóta élnek köztünk és velünk, mint elmult idők itt maradt csodái, akiknek ragyogó élete úgy hat reánk, hogy bármely pillanatban készek vagyunk követni őket!...

A mi életünk áldozat Európáért és annak fennmaradásáért ezer év óta, s áldozat volt akkor is, amikor az aradi gyásznapon tizenhárom magyar halt hősi, mártiriumos halált a szabadságért. Az ő haláluk nemcsak a magyar szabadságért folytatott harc egyik állomása volt, de minden szabadságra vágyó emberért adott hősi áldozat...

És ma amikor ezer, meg ezer változata van a mártirságnak, amikor a magyar újra ott áll a mezőkön, ahol a halál és babér egyaránt megterem, ma, amikor az aradi hősök unokái teremtik az új történelmet és írják nevüket az emberiség történelmének aranykönyvébe, ma újra, meg újra Arad felé száll a gondolatunk és repül tekintetünk, mert itt van a magyar bátorság és hősi lélek élő forrása. Ha idegen, ha mások arnyékában égő forrás is ez, mégis magyar, örökké magyar, mely nem lehet más soha, mint magyar.

Ünnepi köntösben és ünnepi könnyek árjában boldog szemcsillogással valljuk, hogy az, ami a miénk, marad a miénk és az aradi tizenhárom példája aligha lehet méltóbb időkben, mint a mai napokban.

A magyar lelkében él a tűz.

Szívében lángol a haza iránti végtelen szeretet és ebben a szeretetben edződik a jelen magyarjának minden tette.

Arad fel száll a gondolat és repül a tekintet.

Arad felől jön az erő és igéret, hogy áll magyar népünk mindeneknek dacára, mert az aradi tizenhárom hősi mártirumsága táplálja el nem muló és kifogyhatatlan tüzzel a mi lelkünket!...

Változás a szovjet hadsereg főparancsnokságában

Zapozsnyikov tábornok, egykori cári tiszt lett a főparancsnok és a hadügyi népbiztos — A szovjet politikai tényezői már nem vállalják a felelősséget

A német haderő támadásban van a Ladogától a Kaukázusig

Nagy ezredes, honvédhadosztályparancsnok hősi halált halt a doni arcvonalon

A mai háború követelményei a magasabb parancsnokoknak is az első vonalakban való tartózkodását teszik szükségessé. Az első vonalak küzdő harcosainak sorsában osztoznak sokszor még a nagyobb kötelékek vezetői is, példát mutatva és közvetlen közelről, pillanatról pillanatra irányítja a hadműveleteket.

A tegnapi német hadijelentés közli: A doni arcvonalon vívott harcokban Langermann-Erlencamp báró páncélos tábornok, egy páncélos hadtest vezénylő tábornoka, a Vaskereszt lovagkeresztjéhez adományozott tölgyfalomb tulajdonosa, október hó 3-án a legelső vonalakban hősi halált halt.

Mellette esett el az Európa szabadságáért vívott küzdelemben Nagy ezredes, egy magyar hadosztály parancsnoka.

A napi háborús krónika első sorait szenteljük emléküknek és jegyezzük fel hősi példaadásukat.

A KELETI FRONTON

a Ladoga-tótól a Kaukázusig támadásban vannak a német csapatok. A Sztalingrád birtokáért folyó küzdelem nem csökkenő hevességgel folyik tovább. A német véderőfőparancsnokság jelentése megállapítja, hogy a város északi részében kemény harcok során további megerősített háztömbökből és kiépített állásokból vetették ki a támadó csapatok az ellenséget.

Mozdoktól északkeletre a németek szétvertek egy lovasezredet. A Volga felső folyása és a Ladoga-tó között nagyszámú kiserődöt foglaltak el.

Ugyanakkor előbbre haladt a német offenzíva a Kaukázusnak mindkét arcvonalszakaszán. A nyugati részen több erdei állás és harci berendezés elfoglalásáról számol be a német hadijelentés, a keleti szakaszon pedig német rohamosztagok elfoglalták Elvotovo és Werhnij-Kurk városokat.

ZAPOZSNYIKOV A SZOVJET HADSEREG ÉLÉN

Zürichből származó jelentések közlik, hogy a szovjet főparancsnokságban változások történtek és a szovjet hadsereg vezetését a hadügyi népbiztossággal együtt Zapozsnyikov tábornagy vette át. A „Nya Daghlight Allehanda" közli ezzel kapcsolatban a szovjet tábornagy életrajzát. Eszerint Zapozsnyikov a cári orosz hadsereg egyetlen olyan életbenmaradt tisztje, aki elérte a legmagasabb rangot a szovjet hadsereg kebelében. Éveken át elkeseredett harcot vívott Tuhacsevszkyvel a hatalomért. Zapozsnyikov által szolgáltatott anyag alapján letartóztatták annakidején Tuhacsevszkyt és golyó általi halálra ítélték. Egy külföldi diplomata szerint kitartó keménység és katonai kérdésekben fanatikus odaadás a legjellemzőbb tulajdonságai. Katonáitól mindig a legszigorúbb fegyelmet követelte, de nem tudott közöttük különösebb népszerűségre szert tenni. Zapozsnyikov kinevezése főparancsnokká azt jelenti, hogy a szovjet főparancsnok még erősebben és még keményebben veszi kezébe a szovjet katonát.

A „Stampa" című olasz lap Zapozsnyikov tábornagynak hadügyi népbiztossá történt kinevezéséről azt írja, hogy a szovjet politikai tényezői nyilvánvalóan nem hajlandók a legfőbb felelősséget tovább vállalni.

SZTALIN KEVESLI SZÖVETSÉGESEI SEGÍTSÉGÉT

A londoni rádió közlése szerint az Associated Press moszkvai képviselőjének, Henry Cassadynak Sztalin kijelentette, hogy a Szovjet Unió számításaiban a második arcvonal az első helyen áll. Az amerikai újságírónak arra a kérdésére, hogyan tudnák a szövetségesek fokozni segítségüket a Szovjet-Unió irányában, Sztalin azt válaszolta, hogy abhoz a segítséghez képest, amelyet a Szovjet Unió nyujt szövetségeseinek azzal, hogy az ellenség főerejét magára vonja, a szövetségesek segítsége „kevéssé halásos". A szövetségeseknek mindenekelőtt teljesen és idejekorán kell teljesíteniök kötelességüket.

A Csungkingban tartózkodó Willkie újságírók előtt kijelentette: szükségesnek tartja Anglia és Egyesült Államok azonnali nagy támadását. A csungkingi lapok feltűnő helyen közlik ezt a kijelentést.

GAYDA AZ OROSZ TÉLRŐL

Az ismert olasz publicista, Virginio Gayda kifejti, hogy az orosz tél, legalább is a középső és északi területeken, már megkezdődöttnek tekinthető. Közvetlenül Moszkva alatt és az egész északi területen a hőmérő a 0 fok alá süllyedt és május előtt aligha fog a fagypont fölé emelkedni.

Megkezdődik a havazás és nemsokára el fogja zárni az utakat és megakadályozza a közlekedést. Ilyen körülmények között a szovjet front középső és északi részén a háború megmerevedik. Gayda ezután kifejti, hogy az idei tél a tengelyhatalmak csapatait találja kedvezőbb helyzetben, míg a szovjetnek a tél folyamán óriási nehézségekkel kell megküzdenie. Elvágták a tengelyhatalmak a szovjet kőolajellátását. A szénben gazdag területek szintén a tengely ellenőrzése alá kerültek. A németek azáltal, hogy elérkeztek a Volga partjaira, itt ezen a folyón minden hajózást meg tudnak akadályozni.

Az elmúlt évben a bolsevisták nagy bizakodással néztek a tél elébe, amelytől segítséget vártak. Ebben az évben azonban erre a bizakodásra a szovjet számára nincs semmi ok sem. A németek és szövetségesek ebben az évben a telelés szempontjából jobb helyzetben vannak. Mindaz, amit az oroszok elvesztettek, a németeket és szövetségeseiket gazdagítja.

Az orosz tél folyamán előrelátható lag nagyobb fejleményeket nem igérő állóharcok fognak lefolyni, amelyben a szovjet háborús gépezete állandó gyengülésre van ítélve — írja Gayda.

GÖRING BIRODALMI TÁBORNAGY

beszédet mondott vasárnap a német aratóünnep alkalmából. Bevezetőül a német birodalom élelmezési helyzetéről szólott és hangsúlyozta, hogy az időjárás minden viszontagságai ellenére olyan termést lehetett betakaritani, amely sokkal jobb mint az a harmadik jeges tél után kezdetben remélhető volt. A zárlat és a kiéheztetés, amire az ellenség egykor számított, meghiúsult. A német csapatok sikerei következtében Európa legtermékenyebb területei jutottak kezünkbe.

A megszállott területek élelmezéséről Göring tábornagy kijelentette, hogy a valóságban a helyzet egyáltalán nem volt olyan rossz, amint azt a propaganda hangoztatta. Eltántoríthatatlanul ragaszkodik ahhoz az alapelvhez, hogy az ellátásban először és mindenekelőtt a német nép áll. Igen sokat tesz abban a tekintetben, hogy a lakosság ne nélkülözzön, ha azonban ellenfelei tettei következtében nehézségek állnak elő, mindenkinek tudnia kell, ki fog éhezni, Németország semmiesetre sem. A német munkást és azt, aki Németországban dolgozik, mindenből a legjobban ellátják. A német véderő a meghódított területekről is ellátható, úgyhogy az itthoni termést a népnek lehet juttatni és a meghódított területekről még pótlásképpen újabb mennyiségek érkeznek növekvő mértékben.

A továbbiakban arról szólott Göring tábornagy, hogy Németországnak több mint hatmillió idegen munkásról és több mint ötmillió hadifogolyról kell gondoskodni. Ez azt jelenti, hogy a termelési küzdelmet tovább kell fokozni. A légi támadások állandó fenyegetett területeken a hűséges munkásságot további 50 grammal emelik. Már most szorgalmasan dolgoznak.

FONTOS TUDNIVALÓK

Az október havi petróleum utalványok beváltása. (6.)

TŐKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

nak azon, hogy a német népnek karácsony ünnepére egészen jelentős pótlást nyujthassanak élelmiszerekben. A szabadságról hazatérő német katonák ajándékcsomagot kapnak élelmiszerekkel. Az élelmezés terén túl vagyunk a legnehezebben, mától fogva állandóan javulni fog a helyzet. A legjobb, legértékesebb területeket hódítottuk el az oroszoktól.

Az ellenséges légi támadásokról szólott ezután Göring tábornagy. Az ellenség nem mentegetőzhet azzal, hogy ipari célpontokat akart bombázni, amikor védtelen lakónegyedeket pusztított el. Németország mindent megtett, hogy a légi támadások áldozatainak helyzetén könnyítsen, jelenleg azonban a légi fegyvernem harcának célpontja is keleten van. Ha keleten leverték az ellenséget, ismét jelentkezünk Angliában. A német nép nem engedi magát légi terrortámadásoktól megrendíteni. Hatalmas raktárakat állítanak fel, amelyekből azonnal el tudják látni a légi támadások áldozatait.

Az amerikai fegyverkezés csillagászati számairól szólott ezután a tábornagy és hangsúlyozta, hogy nem lehet egyidejüleg milliós hadsereget felállítani és a munkások számát megsokszorozni. Amerikában nagy betűvel írnak egy szót és ez a szó így hangzik: blöff. Gúnyos szavakkal intézte el a tábornagy azokat az ellenséges híresztéléseket, amelyekkel a német vezetőséghez való bizalmat akarják aláásni. Magáról Göring tábornagyról azt állítja az ellenséges propaganda, hogy a német repülőipar az ő magántulajdonában van és a megszállott területen is „kéz alatt" összevásárol gyárakat. Ugyancsak külföldi források szerint vagyonának jelentős részét gondosan külföldre vitte ki. Csak azt mondják meg nekem — kiáltott fel a birodalmi tábornagy —, hol vannak a külföldön ezek a vagyonok, hogy hozzájuthassanak azokhoz. Ennek legnagyobb részét szívesen bocsátanám a német nép rendelkezésére.

Hangsúlyozta azután Göring, hogy német részről a hadvezetésért egyedül a Führer felelős és ő nem is riad vissza attól, hogy ezt a felelősséget vállalja. Azonos a fegyelem a tábornagytól kezdve az utolsó újoncig. Valamennyien halálosan komolynak fogják fel feladatukat, a német nép létét biztosítani és eljövendő nemzedékeit kedvezőbb idők felé vezetni. Ehhez hatalmas erőfeszítésekre van szükség. Ha a német nép nem nyerné meg ezt a harcot, ellenségei elpusztítanák. A mostani háború nem a második világháború, hanem a nagy faji háború, — arról van szó, hogy a zsidó, vagy a germán lesz-e a világ ura. Ezt a háborút meg fogjuk nyerni, mert meg kell nyerni. S a német nép legyőzhetetlen, amíg a népközösség sziklatömbjét alkotja — fejezte be szavait Göring marsall.

MICHELON FRANCIA TERMELÉSÜGYI ÁLLAMTITKÁR

ismertette a szakmunkások foglalkoztatása érdekében tett intézkedéseket. Kijelentette mindenekelőtt, hogy a foglyok kicserélésére irányuló akció nélkül is szükség volt a mult hónapban hozott törvényre, amely a francia munkásság foglalkoztatásának irányításáról szól. Közölte az államtitkár, hogy a francia munkások Németországba történő távozása ideiglenes jellegű. Az új törvény jelentékeny előnyöket biztosít a hivatalos felszólításra távozó munkásnak, így például, hogy az a gyárüzem, amelyből eltávozik, továbbra is kifizeti a Németországba távozó munkás családjának a munkabér felét.

MOSZKVA ÉS LONDON GONDJAI

A svéd „Aftonbladet" londoni tudósítója írja, hogy a Szovjet-Unió elvesztette legalább 60 százalékát gyáripari övezeteinek és ez nagyon fokozta Moszkva, de London gondjait is. A tudósító jelentése szerint a szovjet és brit hatóságok állandó összejöveteleken tanácskoznak, hogy vizsgálat alá vegyék a Szovjet-Unió helyzetét a legújabban elvesztett katonai csaták következtében.

MYRON TAYLOR,

Roosevelt követe Lisszabonból Londonba repült. Hírek szerint Taylor londoni tartózkodása során Churchillel, Edennel és Hinsley bíborossal fog megbeszélést folytatni.

HERRIOT HÁZIŐRIZETBEN VAN

Francia illetékes körökben nem erősítik meg azt az angol állítást, hogy Herriot-ot gyüjtőtáborba vitték. Hangsúlyozzák ezzel szemben, hogy változatlanul Lyon környékén levő birtokán van házifogságban. Egyenesen nevetségesnek mondják azonkívül azokat az angol jelentéseket, hogy az elzászi sorozások elleni tiltakozásképpen a külügy- és igazságügyminisztérium elzászi tagjai valamennyien benyujtották lemondásukat.

AFGANISZTÁN TILTAKOZOTT A BRIT BENYOMULÁS ELLEN

Az istanbuli afgán nagykövetség jelentést tett közzé, amely szerint az afgán kormány tiltakozott a brit kormánynál, mert angol szárazföldi és légi haderők behatolnak Afganisztánba, Vaziristán határán. Angol csapatok azzal az ürüggyel, hogy büntető expedíciót vezetnek az Ipi fakir vezérlete alatt álló mohamedán lázadók ellen, behatoltak az afgán határvidékre, az angol királyi légi haderő pedig ismételt bombatámadásokat intézett Hust afgán határváros ellen. Ipi fakírt azonban nem érték el.

Az afgán tiltakozás hatására az angol kormány bocsánatot kért az afgán kormánytól és megígérte, hogy a károkért jóvátételt fizet. A behatolt angol szárazföldi haderőket az indiai Sin folyóig visszavonták.

A BOLGÁR HADÜGYMINISZTER

ujságírók előtt a következő nyilatkozatot tette: A bolgár hadsereg felszerelése immár a legkorszerűbb. A bolgár hadsereg őrt áll az ország határain. Jelentős tényező a Balkán övezetben és általában az európai arcvonalon, bár nem vesz részt cselekvőleg a háborúban. A hadügyminiszter még hozzáfűzte, hogy a bolgár nép és a hadsereg feltétlenül bízik a tengely győzelmében.

ANKARÁBAN

kínos feltűnést keltett a Colliers Magazine amerikai folyóirat legutóbbi száma, amelyben a Columbia egyetem geopolitikusa, George Renner „a szövetségesek győzelme utáni" Európával foglalkozik és a cikk keretében közölt térképen Törökország nem szerepel az európai államok között. A Fekete-tenger és a Márvány-tenger egész európai partvidékét Szovjet-Oroszországnak juttatja az amerikai tanár.

ÍRORSZÁG PRÍMÁSA AZ ORSZÁG FELOSZTÁSA ELLEN

Dublinból érkezett jelentések szerint Mac Rory hercegérsek, Írországnak Észak-Írországban székelő prímása, Catalanban az új székesegyház felavatása alkalmából többek közt a következőket mondotta:

— Írország kettéosztása súlyos igazságtalanság egész nemzetünkkel szemben. De nagy és elviselhetetlen igazságtalanság a katolikusokkal szemben is, akiket arra kárhoztat, hogy a belfasti parlament szükkeblű és igazságtalan uralma alatt éljenek. Ha naponta azt olvasom az ujságban, hogy ezt a háborút is a kis nemzetek jogaiért és szabadságáért folytatják s aztán saját országunk határaira gondolok, amelyeken angol katonák és az Egyesült Államok katonái a nemzet akarata ellenére átgázolnak, akkor — nyiltan meg kell vallanom — néha nagyon nehezemre esik, hogy ne veszítsem el türelmemet.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli: A Kaukázus északnyugati részén és a *Terek folyótól délre* a német csapatok, amelyeket a légi haderő kötelékei támogattak, kivetették az ellenséget több kierődből és erdei állásból. Mozdoktól északkeletre szétzúztuk egy szovjet lovasezred zömét. Többszáz foglyot ejtettünk. Tuapsza kikötőjében harci repülőgépek megrongáltak egy 7000 tonnás szovjet tartályhajót.

A *Sztalingrádért* folyó harcban gyalogos és páncélos kötelékek közelharci repülőgépekkel szorosan együttműködve házról házra való áldáz harcokban elfoglalták az északi városrész újabb részeit. A Szovjet súlyos véres veszteségeket szenvedett. Kilenc páncélost szétlőttünk.

Éjszakai bombatámadásokat intéztünk a Volgától keletre lévő szovjet repülőterek, tüzérségi állások és vasútvonalak ellen.

Az ellenség *a voronyezsi hídfő* ellen intézett hiábavaló támadásaiban a legutóbbi két napon 21 páncélost vesztett.

Az *Ilmen tótól* délkeletre saját támadásaink vasárnap is jó előrehaladást értek el. Rohammal elfoglaltunk helységeket és megsemmisítettünk bekerített ellenséges erőket. A Volga felső folyása és a Ladoga tó közötti arcvonalon saját rohamcsapataink szétromboltak nagyszámú kiserő döt és harciállást. A légi haderő is folytatta támadásait ellenséges kiserődök, páncélosok és csapatgyülekezések ellen. A Finn öbölben egy aknaszedő hajót bombatalálattal megrongáltunk.

A német haditengerészet a Szovjetunió elleni harcban szeptember hónapban a Fekete tengeren gyorsnaszádokkal összesen 42.000 tonnányi 24 hajót, a Keleti tengeren egy búvárnaszádot és egy aknakereső hajót elsülylyesztett.

Ugyanezen idő alatt *a német légihaderő a Fekete tengeren, a Volgán* és a Ladoga tavon 11 kereskedelmi hajót süllyesztett el és megrongált 26 hajót, valamint egy úszó dokkot.

A hadijárművelk közül elsülylyesztettünk egy ágyúnaszádot, egy torpedónaszádot, egy aknaszedő hajót, 3 ágyúnaszádot és 4 őrhajót.

Pign czky István
a szegedi hírneves
BRAUSWETTER
órásnak tanítványa, 12 évig
elsőrendű szakmunkása volt. Csapó u. 12.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás 861. közleménye:

A vasárnapi nap az egész egyiptomi arcvonalon nyugalomban telt el.

Német vadászgépek Málta felett légi harcban lelőttek egy Spitfire-repülőgépet.

A Carlo Brancia di Apricena korvettkapitány parancsnoksága alatt álló »Libra« torpedónaszád elsülylyesztett egy ellenséges tengeralattjárót. (MTI)

Japán-angolszász háború

Nagy tengeri csata a Salamon-szigeteknél — Több amerikai repülőgépanyahajó elpusztult

Tokió, október 5. (MTI) Hiraide tengernagy, a japán haditengerészet sajtótájékoztatója közölte, hogy a Csendes-óceán délnyugati részén, főleg a Salamon-szigeteknél, jelenleg súlyos harcok folynak.

Tokiói irányadó körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak Hiraide kijelentéseinek. — Érdeklődéssel várják a császári főhadiszállás jelentéseit e harcok eredményéről.

Hiraide közölte, hogy az ellenség vesztesége több amerikai repülőgépanyahajó, tíznél több szállítóhajó és több mint tíz más jármű. (MTI)

Táviratváltás a Kormányzó Ur és a bolgár király között

Magyarország Kormányzója Boris bolgár királyhoz trónralépésének és Bulgária függetlensége kikiáltása évfordulója alkalmából meleghangú üdvözlő táviratot intézett. Boris bolgár király a táviratra a következőképen válaszolt:

Főméltóságod szívélyes üdvözlete nagyon meghatott. Kérem fogadja ezért hálás köszönetemet és Főméltóságod jólétére és Magyarország boldogulására irányuló legjobb kívánságomat.

Szerdán összeül a képviselőház

Budapest, okt. 5. A törvényhozás legközelebbi programjának megbeszélése céljából Tasnády Nagy András, a képviselőház elnöke tegnap 6 órára pártközi értekezletet hívott össze.

Szerdán délelőtt a Ház ülése előtt a MÉP értekezletet tart, amelyen Kállay Miklós ismerteti a benyujtandó törvényjavaslatokat, a Ház munkaprogramját.

Az első javaslatokat előreláthatólag már szerdán beterjesztik és csütörtökön megkezdik az érdemleges tárgyalásokat. *A törvényhozás első teendője lesz, hogy méltó formában megemlékezzék vitéz nagybányai Horthy István haláláról és érdemeiről.*

RÖVID TÁVIRATOK

A ciprusi angol kormányzó kocsija ellen bombamerényletet követtek el. Több embert letartóztattak. A tettes egy munkanélküli bányász, kijelentette, hogy az angol kormány figyelmét fel akarta hívni a munkanélküli bányászok kétségbeejtő helyzetére.

A kanadai hatóságok az egyre növekvő tengeralattjáró-veszélyre való tekintettel a Szent Lőrinc-öböl déli partján levő városokban is elrendelték az általános állandó elsötétítést.

Az Egyesült Államok közellátási hivatalából eloptak több mint 50.000 benzinutalványt. Ez összesen tízmillió gallon benzinmennyiségnek felel meg.

A washingtoni tengerészeti hivatal vezetője közölte, hogy a Grunion amerikai tengeralattjáróról hosszabb idő óta nem érkezett hír, úgyhogy elveszettnek tekintendő. A Grunionl a mult év decemberében bocsátották vízre. Vízkiszorítása 1526 tonna volt, személyzetének lé száma pedig 65 ember. A háború kezdete óta ez az ötödik tengeralattjáró, amelynek elvesztését a tengerész közölte.

TÉBE ülés Kolozsvárott

A TÉBE keletmagyarországi körzete a napokban Kolozsvárott ülést tartott, Bodor Bertalan vezérigazgató elnöklete alatt, aki rámutatott arra, hogy a magyar hitelélet szervei között az erdélyi pénzintézetek milyen fontos közgazdasági tevékenységet fejtenek ki és hangoztatta, hogy szükség van az intézetek egységes irányítására, amit a TÉBE keletmagyarországi körzete már eddig is ellátott a Nemzeti Bank és Pénzintézeti Központ közreműködésével. Szentiványi Gábor előadásában kifejtette, hogy a hitelpolitika síkján nem újabb intézmények felállítására, hanem a meglevők erősítésére van szükség. Dr Kresz Károly, a TÉBE ügyvezető igazgatója előadásában hangsúlyozta, hogy a hitelszervezet minden tényezőjének ma elsősoban a hadviseléssel kapcsolatos pénzügyi célok szolgálatában kell állaniok. Kifejtette a tőkeképződés előmozdításának a fontosságát annak érdekében, hogy a honvédelem szükségletei megfelelően kielégíthetők legyenek. Az ülés ezután határozati javaslatokat fogadott el a hadikölcsön valorizációs törvénynek a pénzintézeteket érdeklő kérdései tekintetében, a háborúval kapcsolatos váltójogi kérdésekben és a finanszirozott közszállítások engedményezésével kapcsolatban.

— **Kállay miniszterelnök szombaton fogadta kisbarnaki Farkas Ferenc vezérőrnagyot** országos főcserkészt és elbeszélgetett vele a cserkészet időszerű kérdéseiről.

— **Megtámadták az utcán** illetlen egyének Zorák István 20 éves gyárimunkás, Görbe-utca 12. sz. alatti lakost és tompa tárggyal fejbeütötték. Orrán, homlokán szenvedett sérülést. A mentők kötözték be sebét.

Meteor Mozgó műsora

Ma kedden 3, 5, 7 órakor utoljára
Gervay Marica, Básthy Lajos, Makláry főszereplésével Mikszáth Kálmán regénye
Szent Péter esernyője
Megelőzi: Kormányzóhelyettes Ur temetése.

Szerdán—csütörtökön 5, 7 órakor utoljára.
Csak felnőtteknek!
Hedy Lamarr, Charles Boyer csodás, izgalmas filmje
ALGIR
Szombaton Vera Nikolskaja

Estélyiruha kötelező
az APOLLOBAN
Zenés bünügyi vígjáték, kaland, izgalom, szerelem és a humor filmje.
Főszerepekben: Réthy Eszter, Jávor Pál, Pethes Sándor, Kökény Ilona, Mihályffy Béla, Raffay Blanka és Juhász József.
BEMUTATÓ MA!

Hungária Filmszínház
Bercsényi huszárok
Főszereplők: Szeleczky Zita Szilassy László, Csortos Gyula.
VILÁGHÍRADÓ!

Vígszínház mozgó
Ma 5 és 7 órakor, szerdán utoljára 5 és 7 órakor, a nagysikerű magyar világfilm
A beszélő köntös
Fősz.: Jávor, Tasnády Fekete Mária, Csortos Kiss Ferenc, Szilassy.

Nagyatyám szelleme ölel itt át, mondotta Révész püspök Balmazújvároson

Történelmi érdekességek felelevenítése a balmazújvárosi kollégiumi napon. — Mikor Révész Imre nagyapja egymaga mentette meg az oroszokkal szemben a kollégiumi könyvtárat és ereklyéket.

Nagyszerű eredménnyel végződött vasárnap Balmazújvároson a *Kollégiumi Nap*. Meleg szeretettel fogadták D. dr. *Révész* Imre püspököt, aki eleve elhárított minden külső ünneplést, de annál nagyobb bensőséggel és melegséggel fogadták. A püspök kíséretében voltak *Bartha* László esperes, *Rásó* István alispán, egyházmegyei gondnok, *Baja* Mihály lelkipásztor, egyházkerületi tanácsbíró, D. dr. *Nagy* Sándor kollégiumi vallástanár.

Az újvárosi német református egyházban dr. *Molnár* Béla lelkipásztor, kormányfőtanácsos, *Bartha* László esperes és *Görög* Fülöp egyházi gondnok üdvözölték.

A templomban tartott ünnepi istentiszteleten Bartha László esperes bibliát olvasott és imádkozott, D. dr. *Révész* Imre püspök pedig prédikált a 133. zsoltár alapján a magyarok és németek testvéri békességéről. »Háború-ság, baj, veszedelem mind elviselhető, ha szeretetben és békességben együtt lakozhatnak az atyafiak« — mondta a püspök, akinek beszéde mély hatást váltott ki.

Ezután presbiteri díszgyűlést tartottak, ahol dr. *Molnár* Béla lelkipásztor kormányfőtanácsos adott helyzetképet az egyházról.

— A balmazújvárosi német református egyházat — mondta — 1801-ben alapították. Első papja *Fási* Henrik német lelkipásztor volt, Pestalozzinak, *a híres pedagógusnak* az unokatestvére.

Megemlékezett a gyülekezet egy régebbi lelkipásztoráról: *Rosztomili* Józsefről, aki az ötvenes években Debrecenből, ahol segédlelkész volt, ment ki az újvárosi lelkészi állásra és aki *a nagyhírű Diósfi József lelkipásztor édesapja volt.*

A németek, akik a Rajna vidékéről költöztek Balmazújvárosra, időközben elmagyarosodtak és neveiket egyszerűen lefordították magyarra. Így lett Rund-ból Kerekes, Keller-ből Pincés, Telter-ből Tányér, Geigerből Hegedüs, a Gärtnerek kertészek lettek, akik a debreceni Kertész-család elődei.

Végül a lelkipásztor meleg szavakkal köszöntötte Révész Imre püspököt. Indítványozta, hogy ezt a mai napot örökítsék meg a Kollégium megsegítésével. A presbitérium *az ősi Kollégiumhoz való ragaszkodásának úgy kíván kifejezést adni,* hogy hét éven át évi 50 pengőt megszavaz a Kollégium számára a saját pénztárából és ezenkívül a mai vallásos este teljes jövedelmét erre a célra adja.

Dr. *Révész* Imre püspök hosszabb beszédet mondott és különösen hangoztatta, hogy *a református elemi iskoláknak vissza kell kerülniök az egyház kebelébe.* Ezeket az iskolákat 1933-ban a nagy anyagi összeomlás miatt a községnek átadták.

Ugyancsak vasárnap délelőtt a magyar református templomban is tartottak ünnepi istentiszteletet, melyen *Baja* Mihály lelkipásztor hirdette az Igét. A presbitériumon kívül szépszámú közönség jelent meg a templomban. A magyar ref. presbitérium is gyűlést tartott és ezen is megjelent a püspök, az esperes, a főgondnok és *Jakucs* István kollégiumi igazgató.

Jakucs Sándor lelkipásztor *Posta* József gondnokkal köszöntötte a püspököt és az egyház történelmi érdekes multjáról beszélt.

— Ez az egyház 1552-ben alakult. Első híres papja Lukács pap volt, további kiváló lelkipásztorai: Tatai Csirke Ferenc, a későbbi szuperintendens, majd *Révész Imre, a mostani püspök nagyatyja, aki 1852-ben Debrecenből ment ki Balmazújvárosra lelkipásztornak.* Előadását az egyház anyagi és erkölcsi helyzetének ismertetésével fejezte be.

D. dr. *Révész* Imre püspök nagy érdeklődéssel kísért beszédet mondott. *Meghatódott hangon szólt arról, hogy a gyülésterem falán látta nagyatyja arcképét, mert nagyatyja szelleme öleli itt át.* Idézte nagyatyja egyik mondását: »*Édes érzet által vonattattam mindig Balmazújváros népéhez*«. Alig hogy nagyapját megválasztották ide papnak, úgy megszerették az ujvárosiak, hogy a kiváló szónokot és tudóst két esztendőre külföldi tanulmányútra szabadságra küldték. Innen került aztán négy év mulva Debrecenbe lelkipásztornak, ahol megkezdte nagy tudományos és egyházi, politikai munkáját, amely a híres pátens elleni küzdelemben nyert tetőpontot.

Révész Imre püspök itt is hangsúlyozta annak szükségességét és fontosságát, hogy *az elemi iskolák minél hamarabb visszakerüljenek az egyház kebelébe.*

A presbiteri díszgyülést a püspök imája és áldásmondása fejezte be.

Délben a püspök és a vendégek tiszteletére *szeretetvendégséget* adtak, melyet a presbiterek feleségei állítottak össze, a bibliakör és leánykör tagjai szolgáltak fel.

A püspök itt asztali áldást és kedvesen fogadott rövid beszédet mondott.

Délután a zsúfolásig megtelt *magyar református templomban folyt le a kollégiumi ünnepély. Molnár* Béla lelkipásztor mondott megnyitó beszédet, utána *Baja* Mihály költőpap, a Petőfi Társaság tagja felolvasta a Kollégium 400 éves jubileumára írt ünnepi költeményét. Majd dr. *Nagy* Sándor kollégiumi vallástanár, a Kollégium történelmének kiváló ismerője és írója vázolta a Kollégium multját és jelenét.

Révész Imre püspök nagyhatású beszédet mondott. Összehasonlítást tett a sok-sok édesanya közt, akik fiaikat a harctérre küldik és a Kollégium — mint édesanya közt. *Elmondta, hogy nagyapja, aki a Kollégiumban tanult, mint szegény diák, a Kollégiumnak köszönhette előhaladását, kifejlődését.* Elmondotta, miként hálálta meg és szolgálta vissza mindazokat, amiket a Kollégiumtól kapott. *1849-ben mint szénior a muszka betörés alkalmával, mikor a Kollégiumot megrakták a pestises muszka katonákkal és a Kollégium nagy kincses könyvtárát és ereklyetárát ki akarták rabolni, ő állott egyedül ellent s rettentő kiáltozásával megfélemlítette és elzavarta a betörni akaró muszkákat.*

A püspök a nagyszerű beszédet imával és áldáskívánással fejezte be.

A perselyadományok itt is a Kollégium javára szolgáltak.

Az ünnepélyes alkalmakon — az eddig említetteken kívül — Ujvárosra érkeztek még, illetve a helybeliek közül megjelentek *Nagy* Antal esperes-plébános és *Palkonyai* Imre kat. kántor, a gróf Semsey uradalom képviseletében *Kisfaludy* Árpád jószágigazgató, *Szöör* Antal főjegyző, a helyi tanintézetek igazgatói. Az adományok a következő részekből adódtak:

Dr. *Nyulászy* János kormányfőtanácsos, a TÉBE nyugdíjintézetének igazgatója 500 P, gróf *Semsey* László vbtl. újvárosi birtokos 200 P, a *Hangya Szövetkezet* 200 P, a *Hitelszövetkezet* 100 P, a *községi népiskolai tantestület*, mely 570 pengőn kívül, melyet évi megajánlásban ad, még 70 P, ezzel akarják kifejezni a Kollégiumhoz való ragaszkodásukat és az egyház iránti hűségüket, *Harsányi Imre* gőzmalomtulajdonos, *Györfy István* terménykereskedő, *Leiter Péter* földbirtokos 50—50 P. Kisebbnagyobb adományokból és perselypénzből 1000 P, *összesen 2300 pengő gyült össze.*

A püspök az ünnepély befejezése után *Rásó* István alispánnal, *Bartha* László esperessel és *Jakucs* István kollégiumi igazgatóval az esti órákban visszatért Debrecenbe, kíséretének többi tagjai hétfőn reggel érkeztek haza.

Sorozatos nagy lopásokra jöttek rá a debreceni vágóhídon

Sürgős intézkedést, a kapunál is szigorú ellenőrzést kérnek. Fontos ügyeket tárgyalt a hentes és mészáros szakosztály.

Népes gyűlést tartott tegnap este a hentes és mészáros szakosztály *Szilágyi* József hentesmester elnöklésével. Több sérelmet vitattak meg, így többek között azt, hogy *Debrecenben a húsiparral rendelkező egyének nem tudnak vásárolni, mert a kereskedők felvásárolják és Budapestre viszik a marhákat.*

Behatóan megvitatták azt a helyzetet, hogy a vonatkozó rendelet nem tökéletesen világos és félreértések vannak abban a tekintetben, hogy a vásárokon borjukat vehetnek-e. Megállapították, hogy *másodosztályú borjut a mészárosok minden további nélkül vásárolhatnak* és az ilyen állatok járlatát át is kell írni.

Szathmáry Mihály forgalmiadó sérelmeket hozott fel és azt is előtárta, hogy *szemre nem szabad állatot vásárolni, hanem csak súlyra. Szücs* István amiatt fejezte ki aggályait, hogy a harmadrendű marhaminőség megállapításánál a mészárosok majd rosszul járnak.

Szücs Béla javasolta, tárják sürgősen a főispán elé a helyzetet, adjanak szakszerű felvilágosítást és kérjenek tőle sürgős segítséget. Legjobban és bizonyosan így célt érnek.

A szakosztály határozatilag ki is mondta, hogy *küldöttségileg felkeresik a főispánt* és szükség esetén a közellátásügyi miniszterhez is felmennek.

Uj rendszer a vágásnál

A nagyvágók beadványt intéztek a szakosztályhoz. Javaslatot tettek arra, hogy *a vágásra kerülő sertéseket ők átveszik* és megfelelő kikészítés után szétosztják. Csoportot alakítottak, amely egyetemleges felelősséggel dolgozik. Hajlandók az összes munkát elvégezni, ami a hízott sertések átvételével és kiadásával jár. Az ügyletek lebonyolításához megfelelő forgótőkét állítanak rendelkezésre, viszont a nagyvágók csoportjának minden tagja 500 pengő készpénzt letétbe tesz, ezenkívül aláírnak egy 50.000 pengős biztosítéki váltót az esetlegesen előálló kár fedezésére. A munkamenetet a szakosztály ellenőrzi éspedig napi biztosok útján. Ebbe a csoportba a következő mesterek tartoznak: Szathmáry Ferenc, Balázs Gábor, id. Szücs Béla, Sallay Sándor, Varga András, Szilágyi Sándor, Teremy István, Fekete Gábor, Ábrahám László, Korom Gyula, Nyizsnyik István, Balogh István és Kozák János.

A nagyvágók javaslatát a szakosztály egyhangúlag elfogadta és így az új rendszer szerinti működésüket nyomban megkezdik.

A zsírblokkot nem szabad előre beváltani

Szathmáry Mihály terjesztette elő ezután *a zsírkiosztással kapcsolatban* a következő fontos kérelmet: Tekintettel arra, hogy a zsírt egyik hétről a másikra kiadni nem lehet, *a »Debreczen« útján figyelmeztetik a közönséget, hogy a hentesektől ne kérjék, ne követeljék előre a jövőheti zsírblokk beváltását, mert ebből mind a fogyasztónak, mind a hentesnek súlyos kellemetlenségei lehetnek.* Eddig elnézéssel voltak az ilyen egy-két heti előrebeváltással szemben, azonban akit ezután megfognak, hogy *zsírt előre kiad, azt a hentest azzal büntetik, hogy egyhavi vételjegyét elvonják*

A hentesekt viszont arra kérik, hogy *ha valamelyik nap megkapják a sertést, ne tartsák vasárnapig, hanem másnap osszák ki a közönség között.*

Panaszok a fűtőház körül

Szilágyi József elnök *a hűtőház körüli súlyos panaszokat ismertette. A város szép hűtőházat épitett, de abba mindenki rakhat be árut, csak a húsiparos nem.* A hűtőház három fagyasztó helyisége a tavasz óta használhatatlan, de *még mindig nem csináltatták meg* és még négy hétig nem is lehet rá számítani.

A szakosztály megkeresi a polgármestert, hogy a hűtőházat sürgősen hozassa rendbe, mert a Közvágóhídnak nincs helye, hogy a saját részére tároljon.

Lopások a vágóhídon

Ugyancsak *Szilágyi* József elnök közölte, hogy súlyos kifogások vannak a vágóhídon történő *állandósult lopások miatt.* A legerélyesebb fellépést követelte azok ellen, akiket lopásokon rajtakapnak. *Megtörtént, hogy fél sertéshúst, vagy egész oldal szalonnát, hájat elloptak.* Ez nemcsak súlyos anyagi károsodást jelent a hentesekre, de még nagyobb baj, hogy nem tudnak elszámolni.

Szathmáry Mihály előadott egy esetet, amikor néhány hentesmester által olyan időben, amikor senki más nem tartózkodott a vágóhídon, *a hűtőbe berakott öt sertés szalonnájából két-három óra mulva már mintegy 12 kilónyi szalonnát levágtak és elloptak.* Az időpontot meg lehetett állapítani, mert még csak félig volt megfagyva a szalonna. A lopást tehát csak olyan ember követhette el, akinek kulcsa van a hűtőhöz.

Szathmáry Ferenc azt kérte, *adjanak felhatalmazást a kapusnak, hogy* minden kimenőt, akár gyalogos kosaras, akár kocsival távozik, átvizsgálhasson. *Igen sok idegen megy be üres kosárral és teli kosárral távozik.* Igazoltassanak mindenkit, hogy ami nála van, hogy jutott a birtokába. Ha a mesterek kocsit küldenek be áruért, adjanak egy cédulát, hogy a kocsis mit hoz ki és ha a kapunál egyebet is találnak, akkor nyilvánvaló, hogy lopott holmi.

A szakosztály úgy határozott, *sürgősen megkeresi a polgármestert, adjon ki megfelelő szigorú intézkedést, másrészt pedig kérje a rendőrségtől,* hogy az egyenruhán kívül is a vágóhídon szolgálatot teljesítő rendőr végezze el a vizsgálatot a kapunál.

Egyéb ügyek

A szakosztály javaslatot terjeszt a Kamarához a mestervizsgáló bizottságok elnökei, alelnökei és tagjainak személyére vonatkozólag. A következőket indítványozzák elnökül és alelnökül: Szilágyi József, Öry Lajos, Szabó Károly, Fülöp Gusztáv, Oláh János, Markovics Sándor, Gábor László, tagokul: Oláh Miklós, id. Bagi István, Oláh II. Lajos, Gerőcz Imre, Bauer János, Pávay Ferenc, Szücs István, M. Szabó Mihály és Szathmáry Ferenc.

Kánya János indítványára elhatározta a szakosztály, hogy kéri, állítsanak be állandó járlatkezelőt, hogy az átírások körül fennáló bajok megszünjenek.

KERESEK

nagyon magas áron

Jókai és Mikszáth regényének sorozatát

Hóman—Szegfű: Magyar nemzet történetét.

Brehm: Állatok világa. 10 és 18 kötetes példányait.

Grünmann Sándor

könyvkereskedő, Piac u. 53.

Mindenki résztvesz a könyvküldési mozgalomban a harctérre és a hadikórházakba

Alig pár hete, hogy Debrecenben megszervezték a Nemzeti Könyvtár bajtársi szolgálatát és a lelkes gárda munkába lépett, hogy mennél több jó olvasnivalót juttassanak a harctérre és a hadikórházakba. Debrecen közönsége is dicséretreméltó szeretettel karolta fel ezt az eszmét és egyre nő azoknak a száma, akik füzetet ajánlanak meg hős honvédeinknek. A bajtársi szolgálat mindenkit megkeres és kér, hogy mennél több füzetet ajánljanak meg, mert csak így válik lehetővé, hogy egy hadikórházba, vagy a harctér egy-egy helyére minél többféle témájú könyv jusson.

Az OTI a Kossuth-utcai helyiségeiben megkezdi a rendelést

Az OTI, mint ismeretes, a Petőfi-téren lévő székházából, annak felépítése miatt a Kossuth-utcai, volt Angol Királynő épületbe költözik és ott rendezi be hivatalos helyiségeit és központi rendelőit is. Ezért október 9-én, pénteken és 10-én szombaton a rendelés szünet az átköltözés miatt. A betegek tekintettel erre az átmeneti helyzetre, a kerületi orvosokat keressék fel és ott kapnak kezelést ezen a két napon. Október 11-én már a régi rend szerint, de már a Kossuth-utcai OTI székházban a 1. szám alatt tartják meg a szakorvosi rendeléseket és kezeléseket.

— **Az Olasz Kultúrintézet** október 19-én kezdi meg új tanévét. Ingyenes nyelvtanfolyomokat rendez kezdők és haladók s társalgók részére. Beíratkozni lehet október 15-ig naponta délelőtt 11 1 óráig és délután 5—7 óráig. Beíratási díj 10 P, diákoknak 5 P. Felvilágosítás Hatvan u. 2. sz. I. emelet, telefon: 12-04.

Női kötött kabátok

Fehérnemű különlegességek, selyemharisnyák

Tóthfalussynál Piac u. 16.

Színház

HETI MŰSOR

Kedden este: **Bolond Ásvayné.**
Szerdán este: **Badacsonyi kéknyelü.** (Tisztviselő előadás).
Csütörtökön este: **Madarász.** A) bérlet.

SZINHÁZI KISTÜKÖR

KOLLÁR LIVIA olaszországi beutazási engedélye megérkezett és így a debreceni szinház kedvenc primadonnája rövidesen útrakel rövidebb időre, hogy eljátssza olasz filmben a főszerepet. A „Simonyi óbester" ősbemutatójára már visszaérkezik Kollár Livia, aki később egy másik filmszerep eljátszására is elutazik két hétre.

A VÉN DIÓFA bemutatójára készül lázas munkával az operett gárda valamennyi tagja. A darab mely Budapesten az utóbbi évek legnagyobb operettsikere volt, Debrecenben élménytjelentő előadásban, káprázatos kiállításban kerül szinre. U. Kováts Terus játssza Fedák Sári híres szerepét és játékáról, ruháiról egyaránt csodákat beszélnek a szinház környékén. Fenyvessy Éva és Erdész Irén felváltva játsszák a primadonna szerepeket. De a társulatnak úgyszólván minden tagja szóhoz jut a Szilágyi—Huszka operettben.

Csokonai Színház

Kedden és pénteken
közkívánatra

Bolond Ásvayné

Szerdán este
Tisztviselő-est filléres helyárakkal:

Badacsonyi kéknyelü

FILM

Az APOLLÓ mozgószínház az „Estélyi ruha kötelező" új magyar filmet mutatta be, melyet nyugodtan nevezhetünk a legsikerültebb szórakoztató filmünknek. Remek fordulatok, s szellemes mese, sziporkázó ötletek és nagyszerű szereplőgárda teszik teljessé a darab sikerét — Főszerepekben Jávor Pál, az ellenállhatatlanul mulatságos Pethes, a csodálatosan szépen éneklő Réthy Eszter, Mihályffy, — Jávor brilliroznak, de ragyogó szerepekhez jut a darabban a „debreceni különítmény is", — melynek tagjaiul Alszeghy Lajos Misoga László, Raffay Kyca, Bihary Nándor vonulnak fel. A kisérő müsor kitünő.

Beszélgetés dr Trombatore Gaetano igazgatóval az intézet programjáról

A debreceni Olasz Kultúrintézet, mely évek óta fejt ki értékes működést, a jövő héten kezdi meg az új tanévet. Az intézet új igazgatója dr **Trombatore Geatano egyetemi tanár már kedves** ismerőse a debreceni közönségnek, mely jól tudja értékelni kiváló és a magyar nép iránti szeretettől áthatott munkásságát — Munkatársa, dr **Folco Tempesti** is új ember az Olasz Kultúrintézet munkásságában és így természetesen új irányt is jelentenek az olasz nyelv tanításában, nagy súlyt helyeznek többek között a beszédgyakorlatokra. A tanításban résztvesznek még dr **Ember Ernő** és a debreceni középiskolák más kiváló tanárai.

A DEBRECZEN munkatársa felkereste dr **Trombatore Gaetano** professzort, aki ismertette az Olasz Kultúrintézet idei programját.

— Tervbe vettük, hogy az intézet keretén belül érdekes előadások megtartására kiváló olasz és magyar előadókat kérünk fel. Mint a múltban, az idén is vetítettképes előadások és hangversenyek is lesznek, melyek nivóját kiváló olasz művészek biztosítják. A film s a hang verseny ingyenes lesz az Intézet tagjainak.

— Megtartjuk a múltban meglevő tanfolyamokat is és különös gondot fordítunk az Alta Cultúra kurzusaira, ahol olasz irodalomtörténeti, művészettörténeti, földrajzi és az újabb korból történelmi órákat tartunk Az előadások egyrészét vetített képekkel kisérjük.

— Az Intézet könyvtára állandóan gazdagszik: új könyveket kaptunk, többek között, Pascoli teljes sorozatát és még újabb műveket is várunk. A könyvtár természetesen nemcsak a tagok számára áll nyitva, hanem örömmel fogadunk minden kedves magyar barátunkat.

Az idei tanév ünnepélyes megnyitása október 21-én lesz, amikor is dr Hankis János egyetemi tanár fog előadást tartani. — Résztvesz még az ünnepélyen dr **Aldo Bizarri**, a budapesti Olasz Kultúrintézet főigazgatója is.

A Máv. Egyetértés előadása a sebesültek szórakoztatására

Igen nagy sikerű szórakoztató előadást tartott a hadikórházban a MÁV Egyetértés fúvószenekara s működvelő gárdája sebesült honvédeink szórakoztatására.

A műsor megkezdése előtt dr Papp István orvosszázados üdvözölte a MÁV Egyetértés közreműködő tagjait. Köszönetet mondott, hogy elfáradtak ide sebesült katonáink szórakoztatására.

— Három tényezőre van szükség, hogy a katonák sebesülés után felépüljenek -- mondotta többek között. Éspedig kifogástalan orvosi kezelésre, jó étkezésre és üdítő lelki táplálékra. Az első kettőt a kórház tudja biztosítani, a harmadikat nyujtja az a kedves társaság, mely itt a műsort fogja adni és így közvetlenül hozzájárul ahhoz, hogy derék katonáink minél hamarabb visszanyerik egészségüket.

Sántha Jenő MÁV-tanácsos, üdvözölte a sebesülteket és biztosította, hogy úgy amint most a jövőben is bármikor szívvel lélekkel az Egyetértés Egyesület minden tudásával áll rendelkezésére, ha a drága magyar véreink szórakoztatásáról van szó.

Ezután kezdetét vette a kiváló műsor, melynek során az Egyetértés fúvószenekara mutatta meg kiválóságát több művész számmal. A műsor lelke **Zengewald** Gyula volt, aki szűnni nem akaró tapsorkán mellett kifogástalan ötletekkel és finom érzékű humorral adott elő ízes paraszt-tréfákat és nagy sikerrel alakított egyik szindarabban egy remek komikummal bearanyozott szerepet. Az énekes számok közül **Hajdú** Péter kultúrális lirai tenorján magyar nótákat énekelt kirobbanó siker mellett. Ugyancsak nagy sikere volt **Papp** László ízes hortobágyi csikós dalainak. Az énekszámokat **Vajda** Imre vezénylésével. Seprényi Lajos közreműködése most a legjobb színészi kvalitásokat csillogtatta. Ugyanez mondható **Szegi** László nagyszerű teljesítményéről. A minden tekintetben nívós és nagy gonddal összeállított művészi műsor **Papp** László és **Zengewald** Gyula, az Egyetértés működvelő gárdájának két kiváló rendezője, rendezte. A sebesült honvédek szűnni nem akaró tapssal és sok nevetéssel honorálták az élménytnyujtó előadást.

„Magyar élet, magyar lélek és a tanyavilág"

Ráthonyi Lajos nagyhatású előadást tartott a Gönczy Egyesületben.

Feledhetetlen élményben volt részük azoknak, akik résztvettek a tanítók Gönczy Egyesületének az összejövetelén.

Molnár János igazgatótanító, egyesületi elnök mondott megnyitó szavakat, melyekkel **Ráthonyi Lajos** igazgató előadását készítette elő. Szólott arról, hogy már a legrégibb időkben is az igazi **fajmagyarságot a tanyavilág jelentette** és éppen ezért égető szükség van arra, hogy a magyar tanyavilág súlyos problémáival foglalkozzunk.

Ezután **Ráthonyi Lajos** megtartotta előadását, melynek címe **„Magyar élet, magyar lélek és a tanyavilág"** volt. Bevezetőül Boros Sándornak két nagyon hangulatos szép versét olvasta fel. Szólott arról, hogy a műveltséget hosszú időn át az uralkodó társadalmi rétegek kiváltságának tartották, ma azonban csak ott beszélhetünk műveltségről, ahol a nép gyermekei is résztvesznek áldásaiban.

— Jobb magyar életet kívánunk — mondotta — magyar ős erőt, századok véres küzdelmében megedzett szívós magyar akaratot. Földetvágyó és ősi rögéhez határtalan szeretettel ragaszkodó és abból jólétet, családot teremtő magyar életet.

Magyar föld, magyar élet. Temérdek munka, kevés öröm, sok csalódás, sok áldozat és mégis a legdrágább kincs.

Sokszor halljuk, hogy a magyar keleti nép, nem szeret dolgozni. **Én mást tapasztaltam.** Harminckét év óta élek a legszegényebb népréteg között és láttam, hogyha munkájának jó eredményét látta, minden erőfeszítésre képes volt. A magyar nép tud elszánt akarattal és áldozatkészséggel a nemzeti művelődés jó termőtalaja lenni, ha ehhez anyagi és társadalmi segítőforrásai kellő mértékben megvannak.

Majd a magyar tanyavilágról szólott **Ráthonyi Lajos.** Egymásután vázolta a Dunántúl, a Duna Tisza köze és a Tiszántúl tanyavilágának életét, mely még ma is végtelen elhagyatottságban és segítség után kiált. Pedig a magyar tanyai lélek szép és gazdag, tiszta és természetes. Pedig a hiány itt is nagy. Sokszor 3—6 kilométer távolságból mennek a gyermekek az iskolába, küzdenek a metsző széllel, hóval, esővel, sárral. Milyen más volna, ha a tanyai iskola mellett szerényigényü internátus védhetné a gyermekeket az idő viszontagságai ellen.

Szólott a tanyavilágban már életkérdéssé vált iskolareformról, a tanító nagy szerepéről. Az egész tanyavilágnak a tanító a mindene, akihez tanácsért, ujságért és kultúráért fordulhat. Igy jutott a tanítóság a tanyai nép szeretetébe. A tanyai tanítók a tanyavilág felfedezői s a nemzet nem lehet elég hálás annak az iskolamesternek, aki évtizedeken, sokszor egész életen át a tanyavilág népét gondozza. — Óriási hivatás vár a tanyai iskolára, ezekre a kultúrközpontokra s bizony érdemes a tanyavilág részére külön készültséggel képesített tanítóságot küldeni.

Ráthonyi Lajos bővebben foglalkozott a Debrecen környéki tanyavilággal, érdekes példákkal vetítve a hallgatóság elé a tiszán túli tanyasi ember konzervativ, becsületes, egyenes egyéniségét. De vázolta azt a magárahagyatottságot is, amelyben a tanyavilág él. **Legfőbb ideje annak, hogy érdekében lépéseket tegyenek, hiszen a magyarság alapját képezőkről van szó.** Sürgette a tanyai internátusok felállítását, a tanyasi népiskola alsó és felső tagozatának a gyakorlati élethez mért átszervezését, a több tanya körzetet egybefoglaló tanyaközpontok megszervezésének szükségességét. Helyes megoldás lenne az is, hogy magában a községben a felső tagozat VII—VIII osztálya összpontosíttatnék és ott teljesen osztott osztályokban fiúk és leányok, külön nyernének szak- és álalános irányú oktatás mellett szakirányoktatást.

A megkapóan mély, gondolatokban gazdag és a magyar tanyavilág problémáit olyan hiven, szivbemarkolóan feltáró előadás rendkivül nagy hatást tett a megjelentekre, akik közül Molnár Gyula ebesi lelkipásztor, Töröné Korpássy Mária, Kerek György és Molnár János hozzá is szóltak.

Molnár János indítványozta, hogy a Gönczy Egyesület első előadóestjén — melyet a Dérimúzeumban rendeznek meg — is mét ezt az előadást tüzzék ki tárgyul, hogy minél szélesebb körök részesüljenek abban az élvezetben és tanulságban, melyet ez a délután a jelenlevőknek szerzett.

Molnár János indítványát nagy lelkesedéssel fogadták el. Az összejövetel végén Kerek György vezetésével „A csitári hegyek alatt" kezdetü dalt ismételték el az egyesület tagjai.

Könyvel, könyvelni tanit,
mérleget készit, német levelezést vállal
Könyvelési Szakiroda
Vörösmarty-utca 24.

Szükséges volt-e a vakbélműtét Gál Csaba nyilasképviselőnél

A budapesti büntetőtörvényszék tegnap tüzte ki Gál Csaba országgyűlési képviselő bűnügyének második főtárgyalását. Gál Csabát az ügyészség *az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló izgatás vétségével vádolja.* Gál Csaba ezuttal sem jelent meg a főtárgyaláson, helyette védője orvosi bizonyitványt mutatott be, amely szerint Gál Csaba *vakbélmütét következtében kórházban fekszik.*

Az elnök ismertette a törvényszéki orvosszakértő véleményét, amely szerint *a műtét nem volt feltétlenül szükséges. Ugyanez a véleménye az operáló orvosnak is.* Az ügyész erre indítványozta, hogy újból küldjenek ki orvosszakértőt ellenőrző vizsgálatra és amennyiben ezután is igazolatlan lenne Gál Csabának a főtárgyaláson való elmaradása, úgy vezessék elő, egyuttal tegyen a törvényszék előterjesztést a képviselőházban *Gál Csaba mentelmi jogának a letartóztatásra is kiterjedő joghatállyal való felfüggesztésére.*

A törvényszék újból kiküldte a *felülvizsgálatra az orvosszakértőt, majd a tárgyalást elnapolta.*

Zilahy Lajos válasza támadóinak

Mi a Kitűnőek Iskolájának igazi célja

Ismeretes, hogy Zilahy Lajos, a kitűnő iró minden vagyonát az államnak adta a »Kitűnőek iskolájá«-ra.

A Kitűnőek Iskolája, amelyet régi ábrándja az irónak életrehívni, csirájában támadások célpontja lett, noha tervét a magyar közélemény túlnyomó többsége lelkes megértéssel fogadja. Zilahy Lajos bírálóinak sorában *Oláh* György képviselő, az »Egyedül vagyunk« folyóirat főszerkesztője nem vitatja el Zilahy gesztusának értékét és jelentőségét, de úgy felelhet meg igazi hivatásának, ha a jobboldali világnézet égisze alatt épül ki. Élesebb hangon reagált viszont *Rajniss* Ferenc a »Magyar Futár«-ban. Erről különben éppúgy hírt adtunk már, mint *Maróthy-Meizlez* Károlynak a »Pesti Ujság« c. nyilaspárti lapban megjelent támadásairól A *„Hid"*»» legfrissebb számában *válaszol most Zilahy Lajos támadóinak.*

Mindenekelőtt arra a megjegyzésre reflektál, hogy az ajándékozásról szóló közjegyzői okiratba miért került ez a kifejezés: »durva hálátlanság«? (Tudniillik ennek minősülne az okirat szerint az a tény, ha az ajándékozó intencióit a megajándékozott magyar állam nem respektálná.)

Ezt írja Zilahy: »Durva hálátlanság! Hogyan lehet ilyent feltételezni a magyar államról? A kifejezés nem az enyém,, hanem a jogi nyelvé. Nem én irtam be, hanem a közjegyző. De természetesen vállalom és helyeslem, hiszen aláirtam.

Tegyük fel — hova nyuljak hirtelen példáért, — tegyük fel, hogy a jövőben átmenetileg valami idegenszellemü kormányzat szakad Magyarországra. Minden nemzet életében volt már ilyenre példa. És a kormányzat a magyar öntudatot nemhogy ápolná, hanem elfojtja. Ebben az esetben igenis fenntartom azt a nagyon halvány jogi lehetőséget, hogy minden visszakövetelje. És bizzák rám a főszerkesztő urak, hogy Istennel való tartozásomat akkor miként rovom le.

Szét lehet boncolni régi életemet, hibáimat és emberi tévelygéseimet. Én ezt a multat mégsem tagadom meg, mert én voltam s amit valaha irtam vagy mondtam, abból semmit vissza nem vonok. Ezt lehet bírálni mindenkinek úgy, ahogy akarja. Magam is bírája vagyok.

Egyet azonban nem vehetnek el tőlünk. Nem vehetik el tőlünk, hogy mi oly mélyen megalázkodtunk a magyar sors előtt, amennyiben emberi erőnk engedte, Lehet, hogy én a jövőben közlekedési kihágást követek el, görbe mondatot vagy rossz szindarabot irok, de én már ezentúl *jó magyar* leszek a szónak **új**, hitet kapott és hitet adó értelmében.

És ebben az értelemben kérdezem:

Ha valakit ez a föld kivételes javakhoz és lehetőségekhez juttat, idegen vére, neve és középszerű képességei mellett, minden adott esetben a főszerkesztő-képviselő urakat, ha ezt a ható erő arra használják fel, hogy valahonnan felülről követelik a kormánytól: ne fogadja el áldozatunkat, azt az áldozatot, amelynek gondolata megegyezik az ország Kormányzójának óhajával amely gondolatot boldogult Teleki Pál, e kor legboldogtalanabb magyarja a sírba vitt, amelyet a magyar közvélemény tisztánlátó része követel a jövő részére, amelyet a nemzedéknevelés céljaira szántunk a magasabb művelődés síkján, ahol nincs gyülölködő napi politika, amelyet a magyar öntudat ápolására adunk, olyan öntudatnak, amely hátsó gondolat nélkül, nagy példákon tanulva hisz az asszimiláció tökéletes lehetőségében, amely kitárt szívvel öleli magához az asszimilánsokat s csak azt kéri tőlük, hogy szeressék a magyarságot — aki ezt a gondolatot ilyen dühhel el akarja gáncsolni: az lehet jó férj, lehet jó európai, lehet jó szerkesztő, minden lehet, még magyar is lehet — de kérdezem: lehet-e *jó* magyar?

Az Iskola pedig *jó magyarokat fog nevelni.«*

Suarez spanyol repülőőrnagy vezetésével 40 spanyol repülő indult Sevillából a keleti arcvonalon harcoló önkéntes repülőcsoport megerősítésére.

Gyárüzem
könyvelésben jártas
tisztviselőt keres
azonnali belépésre
Cím a kiadóban. 287.

ARAD VÁR, 1849. OKTÓBER 6

Az aradi tizenhárom vértanú mártirhalála

Kilencvenhárom évvel ezelőtt egy hideg borult esőrehajló októberi napon tizenhárom magyar tábornok adta életét hazájáért. Nem a csatatéren, ahol annyiszor találkoztak a halállal, hanem négyen **„por és golyó által"**, kilencen pedig a **bitófán.**

A mai szomorú évfordulón idézzük fel emléküket s szolgáljunk utolsó perceik történetével.

Irva van **mondez Bartha Albert** egy. hadügyminiszter monographiájában, amely mű először közölte **az aradi vértörvényszék** tárgyalásának aktáit, köztük a tizenhárom vádlott vallomását, utolsó leveleit és végóráinak leírását.

Az aradi tizenhárom személyi adatai

Kik voltak a kivégzett táborszokok? Ittebei és eleméri **Kiss** Ernő, gróf **Vécsey** Károly, **Aulich** Lajos, **Török** Ignác, **Lahner** György, **Schweidel** József, **Pöltenberg** Ernő, **Nagysándor** József, **Knezich** Károly, westenburgi gróf **Leiningen** Károly, **Dessewffy** Aristid, **Damjanich** János és **Lázár** Vilmos. Nevük is mutatja, **hogy nem mindegyikük volt fajilag magyar, de vértanúhalálukkal fényes bizonyságot adtak magyarságukról.** Aulich pozsonyi, Lahner nyitrai, Schweidel zombori születésü, Pöltenberg Bécsben, Leiningen Sziléziában született. Knezich és Damjanich a határőrvidék területén születtek. Legidősebb közülük Aulich, **aki 57 éves,** legfiatalabb Leiningen 30 éves.

Csak Aulich, Török és Nagysándor nőtlenek, a többi vértanú nős és legtöbbjének családja van, Schweidelt öt, Lázárt és Pöltenberget három gyermek várta haza hiába.

A hadbíróság előtt

1849 augusztus 12-én Világosnál Görgey letette a fegyvert. — Vele együtt a magyar nemzetőrség, amelyet csak az orosz túlerő kényszeríthetett a megadásra.

Paskievics orosz herceg igéretet tesz, hogy a foglyoknak nem lesz semmi bántódásuk. Ámde augusztus 21-én Haynau már követeli, hogy a cár és I. Ferenc József egyezménye alapján adja ki a magyar hadifoglyokat.

Elhangzik a szörnyű **„Vae victis", megindul a bosszúállás** munkája. Kegyetlen képviselője a későbbi „bresciai hiéna", **Haynau.** Haditörvényszéket szervez, mely elé kerül a „lázadó hadsereg minden tábornoka."

Augusztus 25-én elsőnek Kiss Ernő lép az aradi hadbíróság elé, követik öt sorban a többiek. A hosszas tárgyalásokról felvett jegyzőkönyvek természetesen nem adják hü képét az ott elhangzottaknak. Ezek alapján születik a verdikt. **Halál.** Csak a halál nemében van különbség: Kisst és Schweidelt por és golyó általi, a többieket kötéláltali halálra ítélik. Az ítéletet felterjesztik Haynauhoz. **Jóváhagyja,** hiszen az ő utasítására hozták a kegyetlen ítéletet.

Kihirdetik a halálos ítéleteket

A jóváhagyott ítélet október 4-én érkezik vissza Aradra. A vádlottak is érzik, hogy ügyük eldőlt. Sokan vezetnek közülük a fogságban is naplót. Legtovább Leiningené tart. Vezérszavakat ír, csak. Naplójának utolsó bejegyzése október 4-éről:

— **Holnap reggel a törvényszék elé. Élet vagy halál, Uram, amint parancsolod.**

Itt megszakad a napló örökre.

Másnap október 5-én reggel megtörténik az ítélet kihirdetése. A tábornokokat kivezették az udvarra és ott felolvasták az ítéletet. A hadbíró az akkori szokások szerint **minden ítélet után egy-egy pálcát tört ketté és az elítélt lába elé dobta.**

Az elítéltek nyugalommal fogadták az ítéletet, kivéve Damjanichot, akiről a vár naplója azt írja, hogy **„kemény szavakkal méltatlankodott."**

Az utolsó éjszaka

Az elítéltek valamennyien **éberentöltötték az éjszakát és imádkoztak.** Fél háromkor lelkészek jönnek a várba: négy minorita atya, akik közül Sujánszky Eusztách a kivégzésről is beszámolót ad feljegyzéseiben, Balló Béni református esperes és Szombathy Balázs görögkeleti plébános.

A halálba induló tábornokok levélírással, végrendeletszerű rendelkezések írásával töltik az időt. A papoknak adják át a leveleket. Legmeghatóbb **Leiningen búcsúja a feleségétől.** Levelét egész éjszaka írta, **utolsó sorai a bitófa alól keltek** és közvetlenül a kivégzés pillanatában adta át Sujánszky atyának. — Utolsó sorai:

— **Nagy Isten, a válás órája nemsokára üt... Mondd meg gyermekeimnek, hogy emberi törvények ítéltek el, hogy becsületes voltam és meggyőződésemért haltam meg. Isten áldja meg őket és Tégedet, adjon neked erőt és nekem örök nyugodalmat.**

— **Isten veled drága Elizem! Éljetek boldogan, szeretett gyermekeim, ne étkozzátok emlékemet, nemsokára kiszenvedek.**

— Még egyszer köszönet hűségedért s mindazért, amit értem tettél. Nem írhatok többe. Éljetek boldogul kedveseim. Holtig híved Leiningen Károly.

Damjanich a siralomházban imát írt és azt küldte el feleségének. Igy végződik:

„Áldd meg Aradot és áldd meg a veszedelembe jutott szegény magyar hazánkat. Istenem ismerted szívemet és minden lépésem tudva van előtted. Azok szerint ítélj fölöttem, hogy a túlvilágon kegyes fogadást találjak. Ámen."

Október 6

Felvirradt a gyászos nap hajnala. Egy zászlóalj kivonul egy örnagy parancsnoksága alatt. Hozzák a halálra ítélteket. Polgári ruhában vannak, megbilencselve.

Először a golyó általi halálra ítélteket szólítják elő. Dessewffyt és Lázárt is, akik pedig az ítélet szerint kötél által volnának kivégzendők.

A sáncárokban, a vesztőhelyen a két lépésre felsorakozott 16 gránátos-lövésszel szemben így Kiss Ernő, Schweidel, Desewffy és Lázár térdepel le. Kiss Ernőnek megengedi a kivégzést vezető tiszt, hogy szemébe nézhessen a halálnak. A többieknek bekötik a szemét.

A sortűz eldördül. Kiss itt is kivétel: nem hal meg azonnal. Egy gránátos a tiszt parancsára fegyverét a vergődő Kiss Ernő **fülébe sütí el,** a lövés fejét teljesen szétroncsolja.

Kilenc fenyőfaoszlop a vesztőhelyen

Újarad felé, a vártól negyedóra járásra van a vesztőhely. — Kilenc fenyőfaoszlop sorakozik egymás mellett.

Négy gyalogszázad kíséri a szomorú menetet, amelyben **kilenc magyar tábornok megy utolsó útjára,** Büszkén.

Damjanichot lábfájása miatt szekéren viszik. Szekerén ül, mellette, vörös kabátban a hóhér.

A menet megérkezik a vesztőhelyre. Kihirdetik az ítéletet. A főporkoláb elölép és szokás szerint háromszor kegyelmet kér az elítélteknek. A parancsnokló örnagy kijelenti:

— **Istennél a kegyelem.**

Elsőnek Pöltenberget szólítják, **megöleli és megcsókolja társait s megy a bitófa alá.** Másodiknak Török Ignác búcsú nélkül hal meg. Lahner és Knezich szó nélkül hal meg **Nagysándor József rendkívül büszkén és keményen, öntudatosan viselkedik. Leiningen** a hatodik. Az örnagyhoz lép és bejelenti, hogy beszélni akar. Engedélyt kap. Beszél, **tiltakozik az ellen az aljas rágalom ellen, hogy ő Budavár bevételénél meggyilkoltatta volna a hadifoglyokat.** Beszéde után a még élve várakozó Aulich, Damjanich és Vécseyhez fordulva kiáltja:

— **Isten veletek, bajtársak, ott fönt egy igaz bíró fog igazságosan ítélkezni fölöttünk.**

Az örnagy intésére a bitófa alá hurcolják a porkolábok. — Előtte azonban még egyszer elkiáltja magát:

— **Ma nekem, holnap neked!**

Azután **Aulich** hal meg, majd **Damjanichot** szólítják, aki **eddig egykedvűen szivarozva ült szekerén.** Csodálkozva kérdi:

— **Mi az, hát nem én leszek az utolsó? Hiszen a csatában mindig első voltam.**

Odaszól a hóhérnak:

— **Vigyázzon a szakállamra!**

Végül, mielőtt a hurok összeszorult volna, még egyszer elkiáltotta magát:

— **Éljen a haza.**

Utolsónak maradt gróf **Vécsey.** Neki már nem volt kitől búcsúznia. **Oda lépett Damjanich holttestéhez és megcsókolta a kezét.**

A kivégzést így leíró Sujánszky minorita atya szerint „midőn Vécsey Damjanichnak kezet csókolt, ez a jelenet olyan **megrázó volt, hogy mi papok** valamennyien sírva fakadtunk és **a katonák soraiból hangos zokogás hallatszott."**

A magyar kiadású

TEMPO

14. legújabb száma

Eltörött magyar szárny

címen megrázó cikket közöl a hősi halált ha Kormányzóhelyettes Urunkról.

Kaukázusi és a **Volga** melletti harcokról eredeti felvételek.

Alexandriában marad-e az angol flotta?

Milyen Amerika légiereje?

Gőzturbina a repülőgépen,

stb. címen kitünő riportok és ezen kívül számos

Művészeti, szépirodalmi, tudományos

cikk és színes kép gazdagítja ezt a számot.

Kapható minden elárusítónál.

40 fillér

Az ingatag paradicsom tündöklése és bukása a debreceni piacon

Hová lett a 18 zsák veresehagyma?

A debreceni piacon hétfőn szemlét tartottunk és végigjártuk a házi asszonyok útját, akik gondos figyelemmel járják azokat a helyeket, ahol olcsón és jól lehet vásárolni. A piacon volt élelmiszer bőségesen. Liba és kacsa is volt elég, de tyúkot már nem hoztak fel eladásra. **A libát kilónként 3 P40 f-ért, a kacsát kilónként 3.20 ért adták.** Tojást, **vereshagymát** és burgonyát nem tudtak vásárolni a piacon, mert nem volt felhozatal. Ugyancsak hiányzott a szemes bab és borsó. Zöldbab eltenni és főzni való akadt bőségesen, csöves borsó is volt. A zöld babot kilónként 60 fillértől egy pengőig adták. A közönség kereste a vereshagymát, járta is **a hír a piacon, hogy egy derecskei szekér hozott be 18 zsák hagymát,** megvette az egyik viszonteladó **egy ítélben, de a piacra nem került a közönség elé egy kiló sem.** A kisebb árusok is ugyancsak keresték, hová lett a 18 zsák hagyma, ők szerettek volna vásárolni belőle tovább eladásra, de nem találták sehol a hagymát.

Az árak nem emelkednek, csak a **csalfa paradicsom kezdi magát megint feltornászni és 20 filléres** árban hajlandó gazdát cserélni. Az árus panaszkodik is a paradicsomra:

— Nagyon ingatag portéka a paradicsom kérem, az ember nem tudja magát vele kiszámítani — mondja. — Volt idő **a nyár** elején, amikor örültek az emberek, hogyha 1.60-at adhattak kilójáért. Most a nyár utolján meg annyi volt, hogy még négy fillérjével sem vitték. Volt olyan nap, hogy nem volt érdemes hazahurcolni **és ingyen adtuk délfelé a szegény gyermekeknek.** — Most már emelkedik az ára ismét, de úgylátszik ez **lesz az utolsó ára,** mert már kevés lesz.

A fejeskáposzta ára 26—30 fillér, **kalarábé** 6—10 fillér, karfiol 20 fillértől egy pengőig, zöldség csomója 16 fillér, kelkáposzta 10—26 fillér, paradicsompaprika 8—10 fillér, a rendes paprika darabja már egy fillértől kapható. **Spenót, sóska kilója** 60 fillér, főzőtök 30 fillértől 60 fillérig. **Száz ugorka** 1.80. **A főznivaló csöves tengerit** 10 fillérjével adták, de kevés volt a felhozatal.

A gyümölcspiacon nagy a bőség. A szőlő viszi a rekordot nemcsak mennyiségben, hanem árban is, a savanykás borszőlő kilójáért elkérnek egy pengőt, az Izabella ára 60 fillér, ládás csemegeszőlő 1.40—1.60. Rétesnek való alma 80 fillér, az árak 60—1.80-ig alakultak. A durancai barack 3.60—40 pengő, a magvaváló baarck 1.20—2 P, a besztercei szilva 70 fillér, volt sok, de nem vásárolták. A dió hajasától 2.70, körte 90—1.60, birsalma 1.20. Az erdei szamócából bőséges felhozatal volt és 70 fillért adtak érte.

A gyümölcspiac még bőségesebb volt, mint a zöldségpiac, lehetett válogatni az áruban, de bizony az árak a közönség szerint lehetnének alacsonyabbak is. Sokkal többen, sokkal többet tudnának vásárolni, ha olcsóbb lenne a gyümölcspiac.

Átadták az ügyészségnek a férje ellen vitriolos merényletet elkövető asszonyt

A debreceni rendőrség lefolytatta a vizsgálatot abban a vitriolos merénylet ügyében, mely szombaton reggel történt a Hatvan-utca és Ferenc József-út sarkán. Szabó Imréné hajdúböszörményi asszony férjét, aki néhány hete elhagyta, a Nagyállomásnál megvárta és együtt haladtak a Ferenc József-úton végig vitatkozva. **A püspöki palota előtt Szabóné előkapta kosarából a sósavval telt üveget, annak tartalmát egy pohárba öntötte és férje szeme közé locsolta. A szerencsétlen embernek mindkét szemét kiégette a sósav.**

Szabó Imrén **műtétet** hajtottak végre és a tegnapi napon már őtet is kihallgatta a rendőrség. **Sok tekintetben ellentétes vallomást tett, mint felesége, aki úgy ada elő az esetet, hogy férjének szülei azt szerették volna, ha fiúk gazdagabb lányt vesz feleségül, akinek hozományából hentesüzletet nyithatott volna.** — Ezért állandóan ellene biztatták férjét, aki néhány hete különvált tőle annak dacára, hogy hároméves kisgyermekük van.

Ezzel szemben Szabó Imre hentessegéd azt adta elő, hogy **felesége költekező természetű volt és azért hagyta ott** Szabóné egyébként a férje ellen elkövetett merénylet után saját arcába is öntött a pohárban maradt sósavból, ez azonban olyan csekély mennyiség vol, hogy nem okozott komolyabb sérülést.

A rendőrség mivel sok tekintetben ellentétes Szabó Imre és felesége vallomása, **felhívja az esetnél jelenvolt közönséget, járókelőket, hogy tanuként teendő vallomásra jelentkezzenek a rendőrség I. emeletén dr Nagymajtényi Ferenc rendőrfogalmazónál.**

Szabó Imrénét egyébként házastárs ellen elkövetett **súlyos testisértés miatt őrizetbe vette a** rendőrség és a tegnapi napon **adta az ügyészségnek.**

Szerelmi bánat miatt megmérgezte magát egy fiatal leány

Kiss Erzsébet 19 éves fiatal lány, Ondód, Vedres dülő 79. sz. alatti lakos öngyilkossági szándékból néhány héttel ezelőtt zsírsódát ivott. Akkor kezelésbe vették a belgyógyászati klinikán és egy hét mulva, mikor jobban lett, eltávozott. Pár nap mulva ismét rosszabbul lett és visszament a klinikára, ahol tegnap meghalt. A rendőrség megindította az öngyilkossági ügyben a vizsgálatot és megállapította, hogy a fiatal lány szerelmi bánata miatt követett el öngyilkosságot. 12 éves kora óta udvarolt neki egy fiatalember, aki néhány héttel ezelőtt mással jegyezte el magát. Kiss Erzsébet holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították.

ÉRDEMES

átmeneti kabátot
férfi sportöltönyt
fiú iskolaruhát
fiú télikabátot

vásárolni

jó minőségben, olcsó szabott áraink on.

Grünfeld

úriszabóság

Kistemplom mellett

Érdekes indítványok a Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének közgyűlésén

Debrecen utcaszabályozási rendelete megakasztotta az építkezéseket és a tatarozási munkákat — Kívánságok az albérlőket tartó főbérlőkkel kapcsolatban

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete vasárnap délelőtt az Ipartestület helyiségében nagy érdeklődés mellett tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyen dr. Hódy Béla elnökölt.

Hódy Béla dr. üdvözölte a megjelenteket, kegyeletes szavakkal emlékezett meg Böszörményi Sándor, a Kölcsönössegélyző főpénztárosának, az Egyesület lelkes támogatójának haláláról, majd az elnöki jelentést terjesztette elő. Hangsúlyozta, hogy bár ő betegsége és rendkívül nagy elfoglaltsága miatt megvált az elnöki tisztségtől, de álandóan érdeklődik az egyesület dolgai iránt s igyekszik annak segítségére lenni. — Egyszerűen visszaülök a többi tag sorába — mondta — és *ott meg fogom tenni, ami tőlem telik.*

Ezután a házbirtokosok helyzetéről beszélt.

— *A magyar házbirtokosság az ország legnagyobb tőkéjének tulajdonosa* — úgymond — a mai háborús időkben sokat szenved, de éppen ez a szenvedés ad reményt arra, hogy kérései majd meghallgatást nyerjenek.

Hódy Béla dr. még bejelentette, hogy az elnöki helyet különböző nehézségek miatt még nem tudják betölteni, de az elnökjelölő bizottság továbbra is foglalkozni fog a kérdéssel s *külön elnökválasztó gyűlés elé terjeszti javaslatát.*

A mult évi zárszámadást és a jövő évi költségvetést — amit a közgyűlés egyhangúan elfogadott — dr. *Kovács* László ügyész terjesztette elő. Ezzel kapcsolatban dr. Hódy Béla megjegyezte, hogy *azt a 300 pengőt, amivel az egyesület neki tartozik, a kollégiumi segélyakcióra fordítja.*

Ezután a tisztikarban és a választmányi tagok sorában történt változást terjesztette elő dr. *Kovács* László és ifj. *Pethő* Lajos titkár.

Díszelnök: br. *Vay* László és dr. *Vásáry* István, tiszteletbeli elnökök: *Szabó* Géza, dr. *Budaházy-Bruckner* Ernő, dr. *Maday* Pál, *Bökényi* Dániel, vitéz *Lépes* Győző, dr. *Nagy* Sámuel, az ujonnan választott ügyvezető elnök: vitéz *Hajnal* István, tiszteletbeli ügyvezető alelnökök: *Koncz* József, *Suhajda* Béla, *Wilhelms* Emil, ügyész: dr. *Kovács* László, titkár: ifj. *Pethő* Lajos, ellenőrök: *Tápay* Mihály és *Lehóczky* Lajos,számvizsgálók: vitéz *Molnár* Imre, *Medgyessy* István és *Kiss* Kálmán.

Az indítványok során nagy érdeklődés mellett hallgatták a megjelentek ifj. *Pethő* Lajos javaslatát arra vonatkozólag, hogy *a mai rendkivüli állapotokra való tekintettel a háború befejezéséig Debrecen sz. kir. város utcaszabályozására vonatkozó rendeletét a legrövidebb időn belül helyezzék hatályon kivül, hogy a tatarozási , modernizálási munkákra és átalakításokra vonatkozó engedély olyan házépületekre is kiterjeszthető legyen, mely épület a jelenleg érvényben lévő szabályozási tervtől kivül esik, illetve eltér.*

Az indítvány hangsúlyozza továbbá, hogy *az utcaszabályozási tervhez való ragaszkodás Debrecenben nemcsak az építkezéseket, de a szükséges tatarozási és átalakítási munkálatokat is teljesen megakasztotta.* A mai nehéz gazdasági viszonyok között, amikor a kötelező építkezésekhez is csak a legnagyobb áldozatok árán lehet a szükséges anyagokat beszerezni, teljesen képtelenség az, hogy kisebb átalakításokat és modernizálásokat csak abban az esetben lehessen végeztetni, ha a ház tulajdonosa a házát tatarozással, vagy modernizálással kapcsolatban súlyos költség árán a szabályozási vonalhoz építteti. *Ha pedig háza a szabályozási vonalon kivül esik, akkor házának a szabályozási vonalon túl eső részét le kell bontania, ha meg akarja kapni az engedélyt. Ez a rendelkezés, — mikor Debrecenben oly nagy a lakáshiány, hogy a házasulandók sokszor hónapokon át kénytelenek elhalasztani a házasságot azért, mert nem kapnak lakást, sok család pedig közös lakásban kénytelen meghúzni magát a lakáshiány miatt — nemzetgazdasági szempontból káros és antiszociális.* A szabályozási térkép már eddig is módosításra szorult, azon a belátthatatlan időn belül pedig, amíg a szabályozási tervet meg is lehet valósítani, egész bizonyosan újabb módosításokat kell keresztülvezetni rajta. Ebben az esetben még azok az épületek is el fognak térni a módosított szabályozási vonaltól, amelyek most a szabályozási tervnek megfelelően épültek. Tehát az egész térkép illozórikus és nem való másra, csak arra, hogy az amúgy is nagy lakáshiányt növelje, illetve az esetleges építkezéseket akadályozza. Az építőipart is csak úgy tudja foglalkoztatni a házbirtokosság, ha az építkezésekre és tatarozásokra megfelelő mód van adva. *Mióta Debrecenben a szabályozási rendelet életbe lépett, a házzal kapcsolatos tatarozási munkálatok nagyrésze is elmarad, évről-évre.* Az elhanyagolt házak ezrei elpusztulnak, vagy a szabályozási tervet kell elvetni, hogy a ma még javítható házak lakható állapotba kerülhessenek.

Pethő Lajos indítványát a közgyűlés *egyhangúlag elfogadta azzal,* hogy a minisztériumhoz a szükséges felterjesztést tegyék meg.

Dr. *Kovács* László ügyész a főbérlők és albérlők jogviszonyának szabályozása tárgyában tett életrevaló indítványt.

Azt a lehetőséget, hogy a főbérlők albérlőket tarthatnak, a főbérlők a multban nagyon kihasználták. Számtalan eset fordult elő, *amikor a főbérlő aránylag drágábban adta ki a lakást albérletbe, mint amennyit önmaga fizetett érte.* Általános az a panasz is, hogy a lakásoknak albérletbe való kiadása következményeként tetemesen felemelkedtek a vízdíjak és egyéb közüzemi díjak. Tekintettel arra, hogy a lakbéreket emelni nem lehet, ezek a díjak súlyosan érintik a háztulajdonosokat. Ezekre való tekintettel dr. Kovács László javasolta, tegyenek lépéseket annak érdekében, hogy: *1. A főbérlők csak olyan arányú lakbért kérhessenek az albérlőtől, amilyen arányban ők fizetnek a háztulajdonosnak. 2. A háztulajdonos a pluszkiadásokat áthárithassa a főbérlőre.*

Csukás Lajos az indítványnak olyan módosítását kérte, hogy a *közüzemi költségeket teljesen a főbérlőre háríthassák át,* mivel a lakbéreket úgysem emelhetik. *Hódy* Béla dr. az indítványhoz hozzáfűzte, hogy kérjék a béremelés engedélyezését is.

Az így kibővített indítványt a közgyűlés elfogadta.

Piac-utca 79.
szám alá.
Kósa kalapüzem
áthelyezve (az udvarba).

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Sápi Gyula MÁV géplakatos, Wolaffka u. 6. fiú Gyula. Agárdi Imre kocsis, Hortobágyi Halastó, fiú Imre. Nemes Lajos állomásfelvigyázó, Babapuszta, leány Ibolya. Szabó Imre kisbirtokos, Álmosd, fiú Imre Szatmári András napszámos, Dévai u. 7, fiú Gábor. Kecskés János napszámos, Vigkedvü Mihály u. 27. leány Ildikó. Erdei István kárpitossegéd, Kurucz u. 44. fiú János. Tóth András MÁV állomásfelvigyázó, Álmos u. 10, leány Vilma. Labai Pál MÁV t. Kemény u. 6. fiú Zoltán. László Gyula MÁV vasesztergályos, Luther u. 5, leány Livia. Egri Sándor csizmadiasegéd, Kórház u. 3. leány Ilona. Csóré Lajos napsz. Derecske, fiú Imre. Major András napszámos, Mikepércs, leány Róza. Szabó Imre gazd. cseléd, Bellegelő 257, leány Mária. Varga István erdőtelepitő, Haláp 122 fiú József. Mózes Ambrus napsz Kishegyesi úti városi lakás, fiú Sándor. Kacsó Lajos alk. munkás, Hajdúhadház, fiú András. Farkas Sándor alkalmi munkás, Bozzai Pál u. 12, leány Katalin. Ungvári József kisbirtokos, Szepes 15. leány Mária. Haszna Antal sörgyári munkás, Zöldfa u. 9. fiú Antal. Ilyés Sándor kubikos, Érmellék u. 8, fiú Sándor. Hangyási Ferenc gépész, Lándzsa u 7, fiú Dezső. László Imre napszámos, Bellegelő 25 B, leány Erzsébet.

Eljegyzések: Pazonyi Tibor MÁV vonatkisérő, Szávay Gy. u. 21.—Herczeg Juliánna, Dömsödi u. 26. Sebők István MÁV fütő, Pallagpuszta 36.—Györi Mária, Báthori u. 25. Györi Antal kőművessegéd, Báthori u. 25.—Lévai Róza. Klinika telep. Bucz Béla MÁV üzemi segédtiszt, Honvéd u 54—Nagy Katalin u. o.

Házasságkötések: Baranyi E. MÁV tisztjelölt—Krauspé Mária Szappanos u. 21. Erdei András m. tisztv. Kassa u. 29.—Ignáth Zsuzsánna, gróf Vécsey u. 13. Cserta György postaforg. gyak. Kossuth u. 39.—Nagy Jolán, József kir. herceg u. 62. Brezni Pál repülőgépszerelő, Nyulasi rep-tér —Hudák Mária, Sebes u. 27. sz. Nagy Sándor tanító, Péterfia d. 39.—Szabó Mária Bercsényi u 49 Dr Varga László m. kir. rendőrkapitány—Kormos Piroska, Izsó u. 3. Varga József napszámos, Csokonai u. 34—Molnár Erzsébet ugyanott. Simon József napszámos—Monostorpályi út 70—Alexa Mária, Kishegyesi úti szükséglakás. Vágó Béla napszámos, —D Varga Zsófia Magoss Gy-tér 7. sz. Nasaleán Jenő férfiszabósegéd, Szikszai u. 7.—Vancsik Katalin, MÁV Kolónia. Tóthfalusi Ernő MÁV géplakatossegéd, Német u. 22.—Konto Erzsébet, Dévai u. 21. Pólyink István cipészsegéd—Molnár Etelka, Simonffy u. 25. Chodanics Bazil MÁV kovács, Bálint Papp u. 21. —Porcsin Erzsébet, Munkás u. 56. sz. Tóth János áll. rendőr, Nagykároly—Mátyás Margit, —Tátra u. 9. Kardos Bálint MÁV géplakatossegéd, Szepesi u. 6.—Kovács Margit, Egyletkert u. 52. Hegedüs Sándor vaskereskedősegéd, Kinizsi u. 1.—Papp Etel. Vendég u 6. Manfrédi Henrik betonos, Szatmárnémeti—Keisz A. Kandia u. 7. Drégelyvári Péter c. örmester, Hajdú-laktanya—Nagy Mária, Vasvári u. 18. Mermelstein Jenő kereskedő, József kir. herceg u. 38.—Ladányi Katalin Szárazi Ferenc u. 15.

Halálozások: özv. Nyilas Ferencné ref. 75 éves, Homok u. 101. sz. Molnár János ref 38 éves Nagyléta. Ilyés Sándor ref. 14 hó napos, Érmellék u. 4. Kovács József ref. 63 éves, Nyil u. 33. Dékány János ref. 41 éves polgári iskolai tanár, Derecske. Szőke György ref. 50 éves, Nyírábrány. Balla Ilona ref. 10 hónapos, Szaniszló, Varga Mária ref. 6 éves,, Nádudvar. Varga Juliánna ref. 76 éves, Nyil u 18. Bahil Lajos rk 40 éves, Budapest. özv. Nyiri Józsefné ref. 59 éves, Kishegyesi út 40. Waldmann Klára izr. 4 hó napos, Pesti u. 4. Szolnoki Lajos ref. 45 éves, Simonffy u. 44. Tamássy József rk. 47 éves, Rákosi Ferenc u. 6. Szanka Piroska ref. 20 éves, Baross u. 29. Cigány Zita ref. 5 hónapos, Bagamér. Kiss Erzsébet ref. 19 éves, Vedres d. 52. sz. Báthori Miklósné ág. ev. 50 éves, Harsányi G. u 16. Gyenge István ref. 91 éves, Iapotály u. 12. Bacsó István gk. 22 napos Pósa u. 56. Tóth Sándor ref 1 hónapos, Déli-sor 19. Varga Gyula ref. 83 éves, Ovoda u. 4. Nyiri Istvánné ref. 68 éves, Kishegyesi út 24. Keszler Ernő izr. 14 éves, Bethlen u. 1. özv Ignáth Mártonné ref. 48 éves, Keleti sor 7 A. Járási Gizella gk. 10 hónapos Vértes. Daru Sándor gk. 3 hónapos, Nagyhegyes 2. Varga Erzsébet rk. 5 éves Nyírábrány. — Márton Gáborné ref. 60 éves, Tőhötöm u. 31. Bársony Gyula ref 6 hónapos, Pesti u. 4. Virág Eszter ref. 20 hónapos, Pósa u. 49. Haska Péter gk. 32 éves, Jerikó 19 szám.

Árdrágítási ügyek a debreceni törvényszék előtt

Dr **Pogány Béla** törvényszéki bíró hétfőn vonta kérdőre Szarvas Ferencné, balmazújvárosi piaci árust, aki a tejfelt, túrót és vajat adta magasabb áron. Az asszony beismerő vallomást tett. A bíró elítélte 100 pengő pénzbüntetésre.

Elek Mihályné debreceni piaci árus a hagymát az elmúlt hónapban 30 filléres ár helyett 70 fillérjével adta. **A bíróság 15 napi fogházra ítélte jogerősen.**

Terdik Imréné nyirmártonfalvi asszony Debrecenben házalt kristálycukorral és 2 pengőjével kínálta eladásra kilóját. Az asszonyt feljelentették és **a bíróság elítélte jogerősen 300 pengő pénzbüntetésre.**

Sztélo Ferenc hajdúsámsoni cséplőgéptulajdonos egy kazal szénát akart eladni és 380 pengőre tartotta az árát. A szénát megmázsáltatták és kiderült, hogy csak 13 mázsa volt és így háromszoros árat kért érte. Árdrágítás miatt a debreceni törvényszék elé került. Azzal védekezett, hogy nem tudta menynyi széna van a kazalban, árdrágítani nem akart. Dr **Illyés Gábor** ügyész hangsúlyozta vádbeszédében, hogy **az árdrágítás elkövetéséhez nem szükséges az árdrágítási szándék.** A védő arra hivatkozott, hogy Sztélo a faluban kidoboltatta, hogy eladja a kazal szénáját, már pedig, aki árdrágítani akar, az nem doboltatja ki a vásárt. A bíró megállapította az árdrágítást és az enyhítő körülmények figyelembevételével **elítélte Sztélót 300 pengő pénzbüntetésre.** Az ítélet jogerős.

Varga Károly Barczaság-utcai szatócsot azzal vádolták, hogy a tengeridarát magasabb áron adta. Varga azzal védekezett, hogy ő nem beszámítható. A bíróság elrendelte az orvosi megfigyelést, melynek az lett az eredménye, hogy megállapították Varga beszámíthatóságát. A bíróság most hozta meg az ítéletét és **a daradrágításért elítélte egyhónapi fogházra jogerősen.**

Jámbor Mihály Böszörményi-úti fűszeres három tojást adott el magasabb áron és ezért **200 pengő pénzbüntetésre ítélték el.**

A közönség szava

Hídbontás a Diószegi-úton

Tisztelt Szerkesztő úr! A Diószegi-úton járok ki egy tanyára és öt hét óta figyelem, hogy körülbelül a 4. kilométer kőnél a Kondoros hídját bontják, nyilván, hogy újat csináljanak helyébe. Igen ám, de a bontás még mindig nincs befejezve és **ha ilyen tempóban halad,** ebben az évben nemhogy új híd lenne ott, de talán még a régit sem bontják el.

Hogy mit jelent ez a környéki gazdáknak azt csak az tudja, aki kénytelen végignézni a keletkezett állapotot. **Rettenetes nehézségek között bonyolódik le az országúti forgalom ott.** Természetesen le kell térni a hídbontás miatt a szekereknek az országútról. **A járművek besüllyednek a homoktalajba, hat ló is kevés hozzá, hogy kihúzzon egy-egy megrakott szekeret.** Pedig ezen az úton nagy a forgalom, a Bánkról ez az út vezet a városba, most van a betakarítás ideje, a tengerit, burgonyát stb. most szállítják be, **elképzelhető milyen kínlódással jár ez a művelet az** országútról lekerülve. Fontos közérdek, hogy **gyorsabb tempóban csinálják a hídbontást** és új híd létesítését, ha ugyan erről volna szó.

Tisztelettel:

Egy arra járó gazda.

Az október havi petróleumutalványok beváltása

Értesíti a közélelmezési ügyosztály a város érdekelt lakosságát, hogy a petróleum utalványok 53. és 54. számú szelvényeire az 1942. évi október hóban összesen 2 liter (kettő liter) petróleum vásárolható a petróleum árusításával megbízott kiskereskedőknél a napi fogyasztói árban. A petróleum-utalvány 53. számú szelvényére 1 liter (egy liter) az 54. számú szelvényére 1 liter (egy liter) petróleum vásárolható, illetve szolgáltatható ki. A szelvények egyszerre is beválthatók. A petróleum utalványok 53. és 54. számú szelvényei csak a folyó évi október hó 31-ig válthatók be. Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megbízott kiskereskedőnél lehet vásárolni. Polgármester.

Őszi szükségleteit
változatlan feltételek mellett, akadálytalanul szerezheti be
a „Takarékosság" Kereskedelmi Rt.
köteléki cégeinél.
Felvilágosítással szolgál, érvényes vásárlási utalvánnyal látja el a „Takarékosság" R. T. Debrecen, Deák Ferenc-utca 6. szám.

A debreceni Vöröskereszt gyűjtés eddigi eredménye 21.229 pengő

Példanélküli az a szép eredmény, melyet a kétnapos debreceni vöröskeresztes gyűjtés mutat. A szeretet és áldozatkészség megnyilvánulásának ilyen arányú és ilyen nagyösszegű eredményére még egyetlen gyűjtés sem mutathat rá Debrecenben. Vitéz *Berényi* István vezérőrnagy a Vöröskereszt ügyvezető alelnöke, aki a szervezés nehéz munkáját vállalta, valóban minden elismerésre méltó módon teljesítette vállalt feladatát. A legnagyobb körültekintéssel szervezte a gyűjtést és ennek köszönhető, hogy a közönség felfigyelt a kérő szóra. Természetesen dr. *Tatay* Zoltán h. polgármester és a köréje csoportosuló lelkes vöröskeresztesgárda lépéssel sem maradt vitéz Berényi István mögött. A közös és együttes erőfeszítés eredménye a *21.229.77 P, ami eddig befolyt.* Még növekszik ez az összeg, mert dr. *Jeney* Endréné és dr. *Fornét* Béláné egyetemi professzornék urnáját csak szerdán küldik be, mivel további megajánlások történtek az egyetemen.

Érdekes megfigyelése volt a gyűjtést végző hölgyeknek, hogy általában a kisemberek jobban adakoztak. Sűrűbben hullottak a kis adományok, mint a nagyok. A nemes verseny elején Kölcsey Sándorné urnája vezetett, a második napon azonban lényegesen előrte tört dr. Vajthó Lajosné csoportja, mely a legnagyobb eredménnyel: 3488 pengővel zárt. A rengeteg aprópénz összeszámolásának nem könnyű munkájában Bodnár Géza Vöröskereszt ellenőr és Tóth Emil Vöröskereszt pénztárnok vezetésével sokan buzgólkodtak.

A Vöröskereszt ezúton fejezi hálás köszönetét mindenkinek, akik adakoztak és akik gyüjtöttek vagy a munkában tevékenyen közreműködtek, így a katona- és cigányzenekaroknak is.

Az urnákszerinti eredmény a következő: dr. *Vajthó* Lajosné 34.88.72 P, dr. *Kölcsey* Sándorné 2523 P, *Koren* Emilné 1820.33 P, *Abonyi* Gyuláné 1552.15 P, *Martinovics* Istvánné 1469.50 P, v. *Nábráczky* Béláné 1161.11 P, dr. Kulcsár Bertalanné 1088.98 P, dr. *Bacsó* Jenőné 1063.28 P, *Szalay* Kálmánné 1040.41 P, özv. *Sass* Béláné 968.13 P, v. *Pápay* Alajosné 878.17 P, *Jeney* Sándorné 802.58 P, dr. *Hegyaljai Kiss* Gézáné 727.56 P, *Papp* Gyuláné 708.40 P, *Torzsay* Henrikné 697.06 P, dr. *Szemere* Antalné 523.96 P, *Tichy* Antalné 495.37 pengő.

A leventék is szép sikerrel gyüjtöttek a nemes cél javára. Gyüjtőívekkel házról házra jártak fáradhatatlanul. Mindenütt szívesen fogadták őket, a leventék gyüjtése szintén jelentős összeget eredményezett.

„Minden földi jónál többre kell becsülni a magyar életet"

A hercegprímás, a kultuszminiszter, az országos ifjúsági vezető beszéltek a katolikus nagygyűlés díszülésén.

A XXX. Katolikus Nagygyűlés vasárnapi megnyitó díszülésén nagyhorderejű megnyilatkozások hangzottak el. Az ünnepély szónokai Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás, Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter és vitéz Béldy Alajos altábornagy, ifjúsági országos vezető voltak.

Serédi hercegprímás mondotta a megnyitó beszédet. — Hangoztatta, hogy a nagygyűlés vezérgondolata a családmentés, az életmentés magyar és katolikus törekvéssel, magyar és katolikus munkával. A katolikus nagygyűlés azt kiáltja magyar hazánk minden polgára, minden egyházi és világi vezetője felé, hogy mikor **hős katonáink a keleti frontokon** még saját egyéni életük árán is, védik a **magyar családok és a magyar nemzet életét, akkor, mi, magyar katolikusok, idehaza ne engedjük elsikkasztani az életet, melyet Isten a szentségi házasságon keresztül ad az egyednek, a családnak és a nemzetnek.** Más módon nincs családmentés és nemzetmentés, mint a multban bevált vallásos alapon. Azokat pedig, akik ezt az egyedül helyes megoldást nem akarják elfogadni, azokat arra kéri: **becsüljék minden más földi jónál többre a magyar életet.**

A hercegprímás tomboló tapsszal fogadott beszéde után felolvasták Angelo Rotta pápai nuncius levelét, majd **Szinyei Merse** Jenő kultuszminiszter emelkedett szólásra. Az egyházi iskolák létjogosultságáról beszélt, mint hívő katolikus és mint magyar kultuszminiszter. Megállapította, hogy **az egyháznak joga van iskoláihoz** — Szerzetesek rakták le hazánkban a tudás első alapköveit. — Épüljön még több egyházi iskola. Megemlékezett itt a magyar házakban tanítással foglalkozó rendekről, köztük a piaristákról is. Majd **a legnagyobb szigorral kelt ki azok ellen, akik a magyar iskolát és a magyar ifjúság lelkét a pártpolitika szolgálatába akarják bevonni.**

— Vallás nélkül nincs nevelés, nincs család és nincs nemzet — hirdette vitéz **Béldy** Alajos, az Ifjúság Országos Vezetője. **Új keresztes vitézeknek mondotta az orosz földön harcoló honvédeinket, akiknek** csapásai alatt össze kell dőlnie a bolsevista világnak. Szólott a keményen őrt álló **magyar ifjúságról,** amely megharcolja világnézeti harcát, annak a kettőskeresztnek a jegyében, amely a leventeifjúság részére szentesített felségjelvény s amely nem puszta jelkép, nem üres propaganda, hanem hősies keresztény világnézet és magyar életszükséglet.

Hétfőn az Actio Catholica országos tanácsa tartott ülést, amelyen **Mihalovits** Zsigmond országos igazgató számolt be az Actio Catholica két legutóbbi évi munkájáról.

A nyílvános gyűlést hétfőn délután tartották meg a Vigadó nagytermében. A hercegprímás megnyitója után Gróh József ügyvéd **„Védjük a család tagjait"** címmel tartott előadást, amelyben hangoztatta, hogy a **családi életnek legnagyobb baja a magyar házassági törvényben gyökerezik, amely azt felbontandónak ismeri el.** Ennek következménye a **házassági válások elszaporítása.** Wünscher Frigyes dr egyetemi magántanár az Actio Catholica országos alelnöke **„Védjük a család jólétét"** címmel tartott előadást. Hangoztatta, hogy a munkást a saját és családja életfenntartásához elegendő munkabér illeti meg Elsőrendű **feladatunk a család tisztességes megélhetésének, az elsőrendű szükségleteknek biztosítása,** amely a család tagjainak egyensúlyát a legjobban biztosítja. **Alföldi** Dezső, a budapesti ítélőtábla elnöke „Az igazságszolgáltatás és a családmentés" címmel értekezett, hangoztatva, hogy a **magyar bírák teljes mértékben átérzik a családmentés feladatának jelentőségét. — Endrédi** Vendel, zirci apát „Árpádházi Boldog Margit"-ról emlékezett meg, majd a nyilvános gyűlést rabjáért. Gödényné sokalta az

Időszerű kis lexikon

VÖRÖSKERESZT. Henry Dunant genefi születésü svájci iró alkotása. Részvett az olasz-osztrák háborúban s tapasztalatait 1862-ben könyvben közreadta: »Mit láttam a solferinói csatatéren?« Könyvének megdöbbentő részletei inditották az európai közvéleményt, hogy szervezet létesitsenek a háborús sebesültek és hadifoglyok védelmére. Genfben kötötték meg az első, a Vöröskereszt felállitására vonatkozó konvenciót. Harmincöt állam irta alá, huszonegy szentesitette. A genfi egyezmény mondotta ki, hogy orvosok és szanitészek hagyandók visszavonulásnál a sebesültek mellett, hogy a vöröskeresztes jelzés véd támadás ellen, hogy nemzetközileg ellenőrizhető kimutatásokat kell a halottakról, sebesültekről vezetni stb. Néhány évtized alatt majdnem minden európai és tengerentúli országban megalakultak a vöröskeresztes egyesületek. A mostani háborúban is nagy szerepe van a Vöröskeresztnek. Magyarországon nagy munkára szólitotta a Vöröskeresztet a Szovjet elleni háború. A feladatot súlyosbitja, hogy Szovjetoroszország nem csatlakozott a genfi egyezményhez. A magyar Vöröskereszt a legeredményesebben dolgozó csoportok egyike. A most lezajlott gyüjtéshez hasonlóan minden államban gyüjtenek a Vöröskereszt céljaira. A háború első éveiben Németországban Hitler beszédei vezették be a gyüjtést.

TAYLOR CHARLES MYRON USA politikus. 1874-ben született, ma tehát 68 éves. Jogász, nagy vállalatok igazgatója volt. Mielőtt Roosevelt vatikáni különnagykövetté nevezte volna ki, Firenzében volt állandó lakóhelye a Villa Schifanoia-ban. Miután a Vatikánból hivatása befejezése után távozott, a villát a pápának ajándékozta.

A kémelhárítás tizparancsolata

3. Akik különösebb ok nélkül bizalmunkba akarnak férkőzni, ügyes rábeszéléssel vendégül látnak bennünket, ételt és italt fizetnek s végül is kémszolgálat számára akarnak bennünket megnyerni, kémek.

A kém hazaáruló. Magával ránt a mélybe, tönkretesz, megöl.

A kém veszedelmesebb, mint a pestis, tehát óvd magad.

Debreceni származású úszómester tragédiája Csopelen

Néhány nappal ezelőtt fővárosi hírek nyomán beszámoltunk arról, hogy Molnár Gyula 30 éves okl. úszómester Csepelen öngyilkosságot követett el. Öngyilkossága előtt elment a fodrászhoz, megnyiratkozott, bajuszát kipödörtette, majd hazament lakására és karosszékébe ülve főbelőtte magát.

Molnár Gyula évekkel ezelőtt került el Debrecenből és Csepelen élt édesanyjával együtt. Öngyilkosságának oka felől több verzió van. Mivel elhunyt édesapját annakidején Debrecenben temették el, Molnár Gyula holttestét is hazaszállították és vasárnap nagy részvét mellett helyezték a Köztemetőben örök nyugalomra. Orosz János lelkész mondott a ravatalnál megindító gyászbeszédet.

Az ablakrácsot szétfeszítve megszökött a nagykanizsai fogházból egy halálra ítélt

Bogdán Imre 22 éves géplakatost a statáriális bíróság halálraítélte, mert elsötétítés alatt Csáktornyán betörést követett el. Bogdán vasárnap éjszaka megszökött a fogházból úgy, hogy a második emeleten levő cellájának ablakrácsát szétfeszítette és leugrott.

A rendőrség rádiókörözést adott ki. Nincs kizárva, hogy Bogdán a Murán át idegen területre szökött.

Egyhónapi fogházra ítéltek egy debreceni piaci árust, mert 28 fillérjével akarta adni a tojást

Hétfőn került a debreceni törvényszék büntető bírája elé Krausz Emilné debreceni tojás és baromfiárus, aki ellen az volt a vád, hogy a tojás darabját 28 fillérjével akarta adni a piacon. Az árus szeptember 22-én délelőtt Gödény Ferencnének adott el 10 tojást és 28 fillért kért darabjáért. Gödényné sokalta az árat és csak 22 fillérjével akarta kifizetni. Az árus lármázni kezdett, hogy őt megrövidítik és mikor már táskában a tojás, akkor kevesebbet akarnak érte fizetni. A szóváltásra figyelmes lett Kovács János piaci ellenőr, aki azonnal rendőrnek adta át Krausz Emilnét, aki a rendőr közeledtére elfogadta a 22 fillért a tojásért. A tojás ára hivatalosan 19 fillér volt és így még a 22 filléres árral is elkövette az árdrágítást.

A piaci árus letartóztatásban volt szeptember 22. óta. A hétfőn tartott tárgyaláson kijelentette, hogy őt megrohanták a tojásért és zavarában mondhata a nagyobb árat. Azt nem tagadta, hogy a 22 filléres árat elfogadta.

Gödény Ferencné és Kovács János terhelő vallomása alapján a bíróság megállapította az asszony bűnösségét, de csak vétségben mondották ki bűnösnek és egyhónapi fogházra ítélték el. A bíró meghagyta az asszony iparigazolványát. Az ítélet jogerős, mivel azt dr Illyés Gábor ügyész is tudomásul vett.

Harminc nevezés érkezett be a kegyeleti váltóversenyre

A 39-es emlékoszlopnál dr Bátori József gimnáziumi igazgató mond beszédet.

A ma délelőtt az október 6-iki ünnepségek során lefutásra kerülő kegyeleti stafétára *30 nevezés érkezett* a honvédségi alakulatok, leventék, társadalmi egyesületek és középiskolák részéről.

A kegyeleti staféta *délelőtt fél 12-kor indul a pályaudvari postahivatal elől.* A 39-es hősök emlékművénél lesz a befutás, mikor a beérkező egyesületek, iskolák, alakulatok utolsó futója elhelyezi koszorúját az emlékoszlopon. Dr. *Bátori* József piarista gimnáziumi igazgató mond az emlékoszlopnál ünnepi beszédet. Az ünnepségen a hadtest, a város és különböző testületek, egyesületek képviseltetik magukat. *A HÉV igazgatósága* felajánlotta, hogy a futók, amikor a saját beosztásukat lefutották, *villamoson díjmentesen mehessenek ki az ünnepély színhelyére.* A kegyeleti váltóverseny négy védője a mult évben a repülők, a MÁV leventék, piarista gimnázium és a DEAC voltak. Ezuttal is szebbnél szebb díjakat tüztek ki, a Hadtest ajánlott fel díjat a honvéd alakulatok első két helyezettjének és a levente 1—2 helyezetnek. A kerület ugyancsak díjat ajánlott fel a középiskolai és egyesületi 1—2 helyezettnek.

113 családiházat épitett fel az ONCSA ebben az évben Hajdú megyében

Az Országos Nép és Családvédelmi Alap az 1942 évben felemelt, 1,590.646 pengős költségvetéssel dolgozik. Dr Uzonyi Barna vármegyei főjegyző az alispáni jelentés kapcsán ismertette az ezévi ONCsA munkát, melynél a multtal szemben változást jelent, hogy a munka szolgálatában nemcsak a közigazgatás, hanem két megyei városban külön is felállított Közjóléti Szövetkezet is tevékenykedik.

Hat megyei városban 113 családiház épül

A kertes családi házak építése jelenti a Nép és Családvédelmi Alap munkájának főprogramját.

A vármegyei városok közül hat városban épülnek családi házak. Hajdúböszörményben, Hajdúnánáson és Hajdúszoboszlón 15—15, tehát összesen 4 ház épül fel. Kabán 24, Nádudvaron ugyancsak 24, Hajdúsámsonban húsz családi házat emelnek sokgyermekes magyar családok számára az év folyamán. Ezek az építési munkálatok még a hideg idő beállta előtt teljes befejezést nyernek, nagyrészük pedig már meg is valósult.

Fellendült a háziipar a vármegyében

A háziipar nagyarányú fellendülése egyik legszebb eredménye az ONCsA-munkának. Vezet ezen a téren Hajdúnánás, ahol a híres szalmaipart támasztották fel, továbbá a nádudvari gyékényfeldolgozás. De a vármegye kisebb községeiben is megindult a háziipari munka, mely a téli hónapokban is jelentékeny keresethez juttatja a népet.

Az Országos szociális felügyelőség ebben az évben 70 ezer pengővel segítette a nánási szalmafonó ipart, a vármegyei közjóléti szövetkezet pedig 35.000 pengős kamatmentes kölcsönt adott a nádudvari gyékényfeldolgozó háziiparnak.

Faiskolák, napközi otthonok

A Nép és Családvédelmi Alap keretében létesült egy-egy faiskola Hajdúsámsonban és Kabán. Az ONCsA 25.000 pengőt fordított a városi és községi nyári gyermekotthonok céljaira, míg ezen felül a napközi otthonok felszerelése, elsősorban gyermekek részére heverők készítésére kilencezer pengő nyert kifizetést. Segítették az alapból a középiskolákba és egyetemre járó kiváló előmenetelü tanulókat és támogatták a hajdúhadházi népiskolát.

Megszervezést nyert és szép eredménnyel kezdte meg működését a vármegyében a nép és családvédelmi munka keretében a bajtársi szolgálat is, amely ellátja a hadbavonultak tagjainak gazdasági és szociális védelmét.

A belvízkárosultak között kiosztást nyert káruknak megfelelően arányosan 395.000 pengő kamatmentes kölcsön és 30.000 pengő segély. A sokgyermekes családanyák megjutalmazására rendelkezésre álló pénzből 180 anyát részesítettek legkevesebb 50 pengő segélyben, ugyanakkor oklevelet is osztottak ki közöttük

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

HIREK

DOLGOZTASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, október 3-án reggel 8-tól, október 10-én reggel 8-ig: „Kigyó" Piac u. 31, telefon: 30-95 — „Tisza" Péterfia 61. telefon: 24-52. „Csillag" Árpád-tér 1., Telefon: 29-32 — „Szent Háromság" Homokkert, Szabó Kálmán u. 14., telefon: 17-09. — „Mátyás király" Nyilastelep, Vámospércsi út 16., telefon: 32-01.

— HONVÉDEINK ÉLETÜKET KOCKÁZTATJÁK NYUGALMADÉRT, hálából küldj jó könyveket a Nemzeti Könyvtár füzeteiből. Megajánlásért a Bajtársi Szolgálat megkeres.

Felhívás!

Felkérem a város közönségét, hogy a 13 aradi vértanu halálának évfordulója alkalmából folyó évi október hó 6-án, kedden lakóházaikat feketeszínű zászlóval lobogózzák fel. Polgármester.

Október 6-i hazafias ünnepély az egyetemen

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem rektora és tanácsa, valamint az Országos „Turul" Szövetség debreceni kerületének vezérsége ma, október hó 6-án délelőtt 11 órakor hazafias ünnepélyt rendez az egyetemi központi épület díszudvarán.

Az ünnepély sorrendje: 1. Himnusz. Énekli a közönség. 2. Az ünnepélyt megnyitja mikházi **Kovács Tibor**, a Turul Szövetség debreceni kerületének h. vezére. 3. Ünnepi beszédet mond dr **Makkai Sándor** egyetemi ny. r. tanár, a hittudományi kar e. i. dékánja, a Turul Szövetség Bocskay B. E. patronusa. 4. Szaval **Felföldy László**, az Attila B. E. leventéje. Gyóni G.: Csak egy éjszakára. 5. Az ifjúság részéről ünnepi beszédet mond mikházi **Kovács Tibor**, a Werbőczy B. E. leventéje, a Turul Szövetség debreceni kerületének h. vezére. 6. Szózat. Énekli a közönség.

— A „DEBRECZEN" legközelebbi száma az október 6-iki nemzeti gyászünnepre tekintettel csütörtökön, október 8-án reggel jelenik meg.

— Október 6-án, kedden délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban az aradi vértanuk emlékére ünnepi istentisztelet lesz. Igét hirdet dr Hegyaljai Kiss László lelkipásztor. A hatóságok és testületek képviselőit ezúton hívja meg az ünnepi istentiszteletre az egyház vezetősége.

— Október hatodiki istentiszteletek a református Nagytemplomban és Kistemplomban. Mindkét helyen reggel 8 órakor a szokásos reggeli könyörgés megtartatik. Utána ½9 órakor a Nagytemplomban katonai istentisztelet, a Kistemplomban a református Kollégium istentisztelete és ünnepélye. Délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban a református egyház hivatalos ünnepi istentisztelete, melyre a hatóságokat, testületeket ezúton meghívja az egyház elnöksége. Prédikál dr Hegyaljai Kiss Géza Árpád-éri lelkipásztor, h. lelkeszelnök.

— Az evangelikus templomban ma, október 6-án, délelőtt 10 órakor istentisztelet lesz a nemzeti gyászünnep alkalmából. Prédikál dr Pass László tb. esperes-lelkész.

— A városi közigazgatási bizottság október havi ülését 7-én délelőtt 10 órakor tartja Szilassy László főispán elnöklésével.

Itéletek légoltalmi kihágás miatt

Légoltalmi kihágás miatt dr. *Papp* Menyhért rendőrtanácsos, mint kihágási bíró Gécsy Ferenc cipészsegéd, Turi András u. 16. szám alatti lakost, mert *nem kellően sötétített, 2 napi elzárásra ítélte.* — Dr. Grosz Zoltán Rákóczi u. 29. sz. alatti lakost, *mert légoltalmi szolgálati helyét elhagyta, négynapi elzárásra ítélte.* Az ítélet nem jogerős. — **Korom Tibor debreceni lakost**, *mert kerékpárlámpáját nem sötétítette el, 2 napi elzárásra ítélte.* — Varga József gazdálkodó, Borz utca 5. szám alattti lakost, *mert légoltalmi szolgálati helyén nem jelent meg, 4 napi elzárásra ítélte.* — Nagy Sándor háztulajdonos, Veresegyházi Tamás utca 11. sz. alatti lakost, mert az elsötétítést nem kellő gondossággal végezte és a fény kiszivárgott az ablakán, *20 pengő pénzbüntetésre ítélte.* — Sipos Gáborné Dézsi András utcai lakost **ugyancsak azért, mert** *az elsötétítés nem volt megfelelő a lakásában* 10 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Egy debreceni tímármester lakásán 198 darab bőrt találtak elrejtve

A bőrrejtegetőt letartóztatták.

A debreceni rendőrségtől vitéz Rékási detektív megjelent Szilágyi Géza debreceni tímármester Szoboszlai-út 20. szám alatti telepén, hogy egy régebben lefoglalt, **32 bőrből álló** köteget átvegyen.

A detektív tanukkal együtt, a Tímártársulat megbízottjával jelent meg. A **bőröket nem találták,** mert azokat feldolgozta és eladta a tímármester. A kutatás során **azonban talált a detektív még elrejtve marha, sertés és juhbőröket, összesen 198 darabot.** Fáskamarából a **fűrészpor alól meszesgödörből kerültek elő a bőrök.**

Érdekes az ügyben az, hogy Szilágyinak régebbi kihágási ügye miatt már nem adtak át feldolgozásra bőrt a központtól és mégis tudott nagyobb menynyiségű nyersbőrhöz hozzájutni.

Az 1291 pengőre becsült bőröket lefoglalták s Szilágyit a rendőrség a kihallgatások befejezte után átadta az ügységnek. Az ügyben a vizsgálat tovább folyik.

— Október 6-án Debrecen sz. kir. város képviselőtestületében az ünnepi istentiszteleken a következő városi tisztviselők jelennek meg: Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Balogh Sándor h. polgármester és dr Tatay Zoltán h.-polgármester, a katolikus templomban **10 órakor dr** Budaházy Béla tanácsnok és dr Bodnár József tanácsnok, a gör. katolikus templomban reggel 8 órakor dr Pálfy Zoltán tanácsnok és dr Gorondi Henrik aljegyző, az ágostai evangélikus templomban dr Baczoni Sándor és dr Orosz Árpád tanácsnokok.

— Kállay miniszterelnök beszédét közvetíti a rádió ma délután 13 órakor Budapest I hullámhosszán. A miniszterelnök a Nemzeti Diákszövetségnek az aradi vértanuk emlékezetére tartandó kegyeletes ünnepségén mond beszédét.

— Az iparostársadalom október hatodiki ünnepe. Debrecen sz. kir. város hazafias érzésű iparos társadalma, ma este félhét órakor az Ipartestület dísztermében az október hatodiki gyászos nap emlékére, ünnepélyt rendez. Az ünnepi beszédet dr Pass László esperes tartja Az Ipartestület és az Iparoskör elnöksége ezúton hivja meg városunk iparostársadalmát erre az ünnepélyre s kéri, minél nagyobb számban való meg jelenését.

— Gömbös Gyula szobrát a MÉP október 6-án a Döbrenteitéren megkoszorúzza. A MÉP 25 tagú küldöttsége jelenik meg a koszorúzáson.

— Áthelyezés. A debreceni királyi törvényszéken hosszabb idő óta működött és értékes szolgálatot teljesített Szeghy Sándorné irodafőtiszt. Az igazságügyminiszter most Szeghynét Kolozsvárra helyezte át. A bírósági tisztviselői kar sajnálattal látja távozását, mert kitünő munkaerő és szeretetreméltó kolléga volt. Új működési helyén, a kolozsvári ítélőtáblán, mint igazgató működik férje, Szeghy Sándor, aki hosszú ideig volt a debreceni ítélőtáblán igazgató és másfél évvel ezelőtt helyezték Kolozsvárra.

— Málta 2000-ik támadása zajlott vasárnap, az elmúlt tíz hónap alatt összesen ennyi támadás érte a szigetelt és 3000 légi riadó hangzott el.

— Szily Kálmán államtitkár a kolozsvári egyetem tiszteletbeli doktora. A Kormányzó Úr a kultuszminiszter előterjesztésére megengedte, hogy Szily államtitkárt a kolozsvári egyetem a bölcsészettudományok tiszteletbeli doktorává felavassa.

— Repülőgépszerencsétlenség történt Új-Foulandban. Egy repülőgép, mely Kanadából indult Angliában lezuhant és 10 utas meghalt.

— Kecskeméten utcát neveztek el egy tanyai tanítóról, Böszörményi Mihályról, aki 50 esztendőn át végezte népnevelő munkáját. Elhatározta a város azt is, hogy a Böszörményiről elnevezett utca első házának falán emléktáblát helyeznek el a tanító emlékezetére. Az emléktáblát ünnepség keretében helyezik el.

— Boris bolgár király trónralépésének 24-ik évfordulóját egész Bulgáriában nagy lelkesedéssel ünnepelték meg.

— A Kossuth-utcai egyházrész leányköre október 7-én, szerdán délután 5 órakor megkezdi összejöveteleit a Pacsirta-utcai iskolában. A tagokat és az érdeklődő leányokat szeretettel hívja meg ezúton a vezetőség.

— Eljegyzés. Székely Gizikét Sényőről eljegyezte Darvas Gyula közjóléti szövetkezeti igazgató h.

* **Dr Naményi Gyuláné** gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában októbertől kezdő tanfolyam. Bathyány-u. 1.

* **Szőllősiné,** hadirokkant özvegye, sorsjegyfőárusító, Hatvan-utca 1. Udvarban.

* **Pótbeiratkozások a zeneiskolában.** Beiratkozni lehet az összes fő- és melléklanszakokra Vár-utca 1. szám.

* **Havancsák tánciskolájában,** (volt Garai) október 15-én új tánctanfolyam kezdődik. Beíratkozni lehet szerda, szombat és vasárnapi össztáncokon.

* **Gombatermesztéshez** pincehelyiséget keres **Ábel Testvérek** műkertészete. Ajánlatokat **Ferenc József út 87** sz. virágüzletbe kérjük adni.

— A Szárnyaskerékben, Hunyadi u. 9. a tanfolyam ma este 7 órakor kezdődik.

Értesítés!

Értesítem a tisztelt vevőimet, hogy Hatvan u. 4. alól

cserépkályha raktáramat áthelyeztem

Vár u. 6. sz. alá. Szíves pártfogást kérve tisztelettel:

Laczkó Lajos cserépkályhás Tel. 22-37.

Vendéglősök keddi szabadnapja

A vendéglős-szakosztály közli a nagyérdemű közönséggel, hogy a mai napon a következő vendéglők tartják zárva üzemeiket:

Rácz Jenő „Rózsabokor" vendéglő, Szoboszlói-út 4/b.

Tatár Antal, Wesselényi-u. 3.

Kovács József, Bethlen-u. 36.

Özv. **Gömöry Menyhértné,** Sas-u. 2.

— Hírtelen meghalt Székely Piroska Hajdúböszörményi leányka. **Az orvosi vélemény szerint szívbénulás okozta halálát.** A temetési engedélyt megadták.

— Kilencméteres óriáskígyó. A barceloniai állatkert értékes példánnyal szaporodott, az afrikai Spanyol-Guineaból egy kilenc méter hosszú boa constrictor érkezett a Domine hajón az állatkert részére. A kígyót fámrácsos ládában hozták, tengeri útja elvehette az étvágyát, mert egész út alatt csak két tyúkot fogyasztott el.

— 150.000 francia fémipari szakmunkás megy Németországba és ennek ellenében 50.000 francia hadifogoly tér haza. Egy művezető szolgálattatása 25, egy mérnök szolgálatba lépése 50 munkás rendelkezése bocsátásával egyenértékű.

— Meghalt Kellog egykori londoni amerikai nagykövet 80 éves korában. Nevéhez fűződik az ismert Kellog-paktum.

— Karácsonyfától a fényképezőgépig mindent az égvilágon leptak egy vasúti tolvajbanda tagjai, akik most kerültek a pestvidéki törvényszék elé. „Vezérük", Csatlós Mihály tízévi fegyházat kapott, **míg „csatlósai"**, akik mintegy huszan voltak, összesen hatévi fegyházat, 46 hónapi börtönt, 18 hónapi fogházat és sok pénzbüntetést „szedtek össze".

— Internálták a „Széchenyi Irodalmi Rt." volt tulajdonosát, Müller Károlyt, mert az értelmiségi ügyek kormánybiztosságának revizorai megállapították, hogy kijátssza a zsidótörvényt. Mivel a vizsgálat során más zavaros ügyei is napfényre kerültek Müllernek, a közgazdasági életre káros tevékenység miatt internálták.

— Halálra itattak egy 13 éves gimnazistát iskolai kirándulás alkalmával. Schubert Tibor gimnázista halálraitatásáért az egri törvényszék Kelemen László gyöngyösi fűszerest négyhónapi fogházra ítélte. A budapesti tábla, mint fellebbviteli fórum, elrendelte az ügyben az Igazságügyi Orvosi Tanács megkeresését.

— Összeesett a Baranyai-utcán és a klinikán meghalt egy nyírábrányi asztalos. Szőke György 50 éves nyírábrányi asztalos tegnap bejött Debrecenbe deszkát vásárolni. Az egyik fatelepről menet a Baranyai-utcán hirtelen rosszul lett, megtántorodott és összeesett. A mentők a belgyógyászai klinikára szállították, ahol anélkül, hogy eszméletre tért volna, néhány óra multva meghalt. A boncolás megállapította, hogy halálát ütőérelmeszesedés okozta.

— Ellopták az ágyából pénztárcáját 130 pengővel Buga Dánielné népzenész neje, Tóth Árpád-utca 14. szám alatti lakosnak. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— Belehalt a légycsípésbe. Darabán Jánosné 41 éves gardánfalvi asszonyt a szemehéján légy csípte meg, amitől egész feje összedagadt. A nagysomkúti közkórházban megállapították, hogy fertőzést kapott. A leggondosabb ápolás ellenére is három nappal később belehalt a fertőzésbe.

— Október hatodika a zsidó templomban. Ma reggel nyolc órai kezdettel Deák Ferenc utcai templomunkban ünnepi istentiszteletet tartunk az aradi vértanuk emlékezetére, mire ezúton hivjuk meg a hatóságokat, hitfeleinket, **és az érdeklődőket. Rabbiság.**

A Kollégiumi Kántus Oláh Gábor sírjánál

Mint ismeretes, a nyáron hunyt el Oláh Gábor gimn. tanár, Debrecen város kiváló fia. Ekkor a Kollégiumi Kántus, mivel tagjai a nyári szünet miatt nem voltak Debrecenben, nem jelenhetett meg a kiváló író temetésén.

Most vasárnap délután azután — mivel most már a Kántus tagjai az egyetemi év kezdetére visszaérkeztek, *kivonultak Oláh Gábornak a Köztemetőben levő sírjához* és ott két gyászdal elénekelésével hódoltak a kiváló költő **és a Kántus nagy barátja** emlékének.

Felavatták a budapesti tűzérosztály zászlóját

Budapesten vasárnap a gróf Andrássy-laktanyában avatták a **székesfőváros által adományozott ezredzászlót a Beresényi tüzérek.** A zászlóavatáson megjelent vitéz nagybaczoni **Nagy Vilmos** honvédelmi miniszter.

Szendy Károly polgármester lelkes szavak kíséretében adta át a zászlót, majd dr **Hász István** tábori püspök méltatta beszédében az egyesült európai hadak kereszteshadjáratának jelentőségét. Dr **Soltész Elemér** protestáns tábori **püspök** beszéde után az ezred **feleskü**dött a zászlóra.

— A cseh-morva védnökségben visszaállítják a régi élelmiszeradagokat. Tavasszal csökkentették a kenyér- és húsadagot, most ismét a csökkentés előtti adagok lépnek életbe a megjavult **német élelmezési viszonyokra való tekintettel.**

— A lovak közé feküdt egy cselédleány, hogy megmenekülj ön az elfogatástól. Müller Mária 18 éves siklósi cselédleány ellopta a körjegyző kerékpárját és több apró lopást is elkövetett. A csendőrök elől a lopott kerékpáron Pécsre menekült. Egy este azonban egy károsult Pécsett felismerte és rendőrnek szólt. Üldözőbe vették a leányt, aki egy gazdasági udvarba szaladt. Hosszas keresés után a lovak között találták meg.

— Pestszentlőrinc megépíti a szovjet elleni háborúban elesett honvédhősök templomát. A templomot az egész országban megindított gyüjtésből akarják felépíteni.

— Elcsúszott a pályaudvar III. osztályú váróterme előtt és olyan szerencsétlenül esett el Zelinszky József pályaőr, hogy ballábszártörést szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— Kerékpárlopások. Szathmáry István Apponyi-utcai lakos Csepel-gyártmányú kerékpárját ismeretlen tettes egyik üzlet elől ellopta. — Illés Sándor józsai lakos Alfa gyártmányú kerékpárját a Böszörményi-úton ellopták.

— Felakasztotta magát és meghalt Somogyi Sándor 57 éves beerttyóújfalui földmíves. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Temetésére megadták az engedélyt.

— Meghalt gróf Károlyi Ineréné 67 éves korában nagymágócsi birtokán. A temetést október 7-én rendezik meg és fia, a nemrég elhunyt ifjabb gróf Károlyi Gyula mellé temetik a nagymágócsi templom kriptájába.

— Meghosszabbították a harctérre küldendő téli ruhanemüt tartalmazó csomagok feladási idejét. A csomagokat mind Budapesten, mind vidéken október hó 10-ig lehet feladni.

— Egy földbirtokos meleg ruhával lát el 150 falujabeli honvédet. Barkó János pomáz földbirtokos minden harctéren küzdő pomázi honvédet saját költségén meleg ruhával lát el. Mintegy 150 pomázi honvédnek küldi el október közepén a téli felszerelést a Vöröskereszt útján.

GYÁSZROVAT

Tóth Sándor, életének 6 hetében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Délisor 19. sz. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Nyiri Istvánné Kiss Zsuzsánna 68 évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teréből. Lakás: Kishegyesi út 24. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Kiss Erzsébet életének 19. évében elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető 3 ravatalozójából Lakás: Vedres dűlő 52. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Kardos György gazdálkodó, életének 63-ik évében elhunyt. Temetése ma délután félnégy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából református gyászszertartással. Fehértói és Takács vállalata végzi.

Özv. Kratki Lajosné Mitrik Mária életének 68-ik évében elhunyt. Temetése ma délután félhárom órakor lesz a Köztemető 2 B) ravatalozó teréből római katolikus gyászszertartással. Fehértói és Takács vállalata végzi.

Haska Péter, életének 32-ik évében elhunyt. Temetése ma délben egy órakor lesz a Köztemető hármas ravatalozójából gör katolikus gyászszertartással. — Fehértói és Takács vállalata végzi.

Karsai Annuska 16 éves korában, hosszú szenvedés után meghalt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a köztemetői 2 B) teremből római katolikus szertartással. Lakása: Vigkedvü M. u. 6. **Pusztai** temetkezési intézet.

Tamás Mária 22 éves korában, hosszú szenvedés után meghalt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a köztemetői hármas ravatalozó teremből, református szertartással. Lakása: Gróf Leiningen u. **39. Pusztai** temetkezési intézet.

Márton Gáborné Nemes Juliánna vasöntő iparos felesége, 61 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután félnégy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, református szertartással. Lakása: Töhötöm u. 31. **Pusztai** temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen jó férjem elhunyta alkalmából mindazoknak, akik mély fájdalmunkat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, továbbá a MÁV Horthy Dalegyletnek, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. özv. **Kovács Józsefné** családjával.

Dr Ruzsitska Istvánné hirtelen meghalt

Tragikus hirtelenséggel hunyt el dr Ruzsitska Istvánné, nyug. MÁV tanácsos hitvese életének 64. évében. **Tegnap reggel még frissen ébredt, fél 9 óra tájban hirtelen rosszullét fogta el és** néhány perc mulva meghalt. — Az előhívott orvos **szívszélhűdést** állapított meg a halál okául.

Az elhunyt nagy szívjóságú és művelt úriasszony volt. Halála, mely boldog házasságának 37. évében következett be, széles körben keltett mély részvétet.

Dr. Ruzsitska Istvánné
KIRNER MARGIT
63 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön fél 4 órakor lesz a díszravatalozó teremből. Az elhunytban dr Ruzsitska Istvxn ny. MÁV tanácsos a feleségét gyászolja. Lakás: Széchenyi u. 20. sz. Gebauer-cég rendezi.

— Báthory Miklósné temetése. Nagy részvét mellett temették el hétfőn délután a tragikusan elhunyt Báthory Miklósnét. A köztemető díszravatalozó termében felállított ravatal felett Pass László ág. ev. esperes imádkozott. A sírnál Nikodemus János sólcsei ev. lelkész búcsúztatta az elhunytat.

Hol és hogy kell építeni az óvohelyeket

A honvédelmi miniszterium légoltalmi csoportfőnöksége, hétfőn a rádióban előadást tartott az árokóvóhelyek építéséről.

A légitámadások alkalmával bombaszilánkok, valamint a saját tüzérségünk repeszdarobjai elleni védekezésnek egyik használatos szükségmegoldása az árokóvóhely. Azok a szempontok amelyekre az árokóvóhely építésénél figyelemmel kell lennünk a következők:

1. Az árokóvóhelyet csak akkor létesítsük, ha nincs pincénk.

2. Azt az udvaron, vagy kertben helyezzük el, az épülettörmelék határán kivül.

3. Az árok irányát 5—8 méterenként derékszögben törjük, a tégla és kőboltozatnál 8—16 méterenként oldalt lépcsőzetesen törjük el.

4. Folyóméterenként három főt számítsunk.

5. A belső szabad magasság egy méter s 90 centiméter legyen

6. Az árokóvóhelyet mindig fedjük be, falait és fenekét mindig burkoljuk.

7. Feltétlenül gondoskodjunk csapadék és a talajvíz elvezetéséről.

8. Szereljük fel ülőalkalmatosságokkal, szellőző berendezéssel és világító eszközökkel.

Építési vállalkozók, mérnökök, mérnökvállalkozók, égítőmesterek, kőmívesmesterek forgalmiadó kötelezettsége

A forgalmi adó váltságról továbbá az általános és fényüzési forgalmi adóról stb. szóló 500—1942. sz. P. M. rendelet 102. paragrafusának 5. pontja szerint az építési vállalkozók folyó évi július hó 1-től általános forgalmi adót tartoznak fizetni. Ezzel kapcsolatban tisztázandó volt, hogy az adófizetési kötelezettség a szabad szellemi munkát jelentő építési vállalkozókra vonatkozik-e, vagy pedig kiterjed az építési iparosokra is. A kérdést tisztázta a 2.800—1942. P. M. sz. rendelet.

A rendelet (1) bekezdése szerint a mérnökök, mérnökvállalkozók, építőmesterek, kőmívesmesterek, kőmívesiparosok és egyéb építési vállalkozók önálló kereseti tevékenységükből származó bevételeik után általános forgalmi adót tartoznak fizetni tekintet nélkül arra, hogy tevékenységük pusztán tervezés, ellenőrzés, felülvizsgálat, vagy pedig mű előállítására irányuló vállalkozás. Az adóalapja a munteljesítésért, vagy mű előállításáért befolyó ellenérték.

Az adókulcs: 1. pusztán tervezés, ellenőrzés, vagy felülvizsgálat, valamint bármily építőipari munka vállalása esetén, ha a vállalkozó anyagot nem ad 5 százalék; 2. kizárólag kőmíves munkák, valamint mélyépítési munkák vállalása esetén ha a mű előallításához szükséges anyagokat is a vállalkozó adja 2 és fél százalék; 3. épületeknél ha a 2. pont alatt említett munkákon kívül összes egyéb (ács, asztalos, szerelő stb.) munkákat is a kőmíves munkát végző vállalkozó végzi, az adó kulcsa 1 és fél százalék; 4. ha a 3. pontban említett munkákon kívül a gáz-, vízvezeték, csatornázási központi fütés, melegvíz, villanyszerelés és felvonó munkák kivételével a többi összes iparos munkákat is vállalja a vállalkozó, a magas építkezési vállalkozó bevétele után 2 százalékos általános forgalmi adót tartozik fizetni. A rendelet (5) bekezdése szerint az adófizetésre kötelezett vállalkozók összes bevételeikről és kiadásaikról pénztárkönyvön kivül adóköteles bevételeikről külön nyilvántartást tartoznak vezetni.

Az egy-egy hónapban befolyt adóköteles bevétel után járó általános forgalmiadót a következő hónap 15 napjáig kell az illeté kes forgalmi adóhivatalnál bevallani és a megfelelő adókulcscsal kiszámított adót befizetni. Az 1942 évi július hó elsejétől szeptember hó 30-ig elért adóköteles bevételeket — havonkénti részletezéssel — a folyó évi október havi bevételekkel együtt november hó 15-ig kell bevallani s egyidejüleg az esedékes forgalmiadót befizetni.

A rendelet végrehajtásáról a kamara részletes felvilágositást nyujt.

— 10.000 pengőt elloptak papírbőrönddel a miskolci pályaudvaron. Egy szegény asszony volt a károsult, akinek kopott papírbőröndjében száz darab százpengős bankjegy volt, amit megbízásból kellett volna átadnia. A rendőrség nyomában van a tettesnek, akiről pontos személyleirást kapott.

— Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesületének Sámsoni úti és csapókerti négyes számú körzete, Gombácsi Lajos és Horváth István fűszerkereskedők indítványára elhatározták, hogy megajándékozzák a sebesült honvédeket. A maguk közti fölajánlásokból sikerült száz sebesült honvédet megajándékozni. Összegyült e célre: 18 kg. sült tészta, 12 kg. szőlő, 10 kg. alma, 1740 darab cigaretta, 71 doboz gyufa, 15 darab könyv, 200 szál szegfü, Vasárnap délután Horváth István körzetvezető vezetésével meglátogatták és széjjel is osztották az ajándékokat a honvédek között a következő hölgyek és urak: Hartl Ignácné, Horváth Istvánné, Ferge Józsefné, Székelyhidi Mihályné, Szabó Józsefné, Horváth Károlyné és özv. Kosztin Sándorné, Hartl Ignác, Gombácsi Lajos, Horváth Károly és Horváth István. Köszönet illeti az eredményes munkájukért őket.

— Felrobbant a petroleum. Ramocsaháza szabolcsi községben Nagy János gazdálkodó petroleumot akart tölteni egy edénybe amely azonban lyukas volt. — A lyukra gyertyát csöpögtetett, hogy betömje, azonban a gyertyától a petroleum lángot kapott és felrobbant. Nagy János és a mellette álló kislánya súlyos égési sebeket szenvedett. Mindkettőjüket kórházba szállitották, ahol a kisleány belehalt sérüléseibe.

— A honvédség fejlesztésére a nagyközönség soraiból sok esetben érkeznek adományok. Ezek a hazafias megnyilvánulások jóleső tanúbizonyságai annak, hogy a magyar ember mennyi szeretettel és megbecsüléssel néz a honvédség intézményére. A különleges fontosságú ügyek jelenlegi elszaporodása azonban ezidőszerint lehetetlenné teszi, hogy az egyes adományokat külön is megköszönjék és nyugtázzák. Ezért tehát a honvédelmi miniszter sem a sajtóban, sem a rádióban, sem pedig levél útján a honvédség fejlesztésére érkezett adományokat ezentúl nem köszöni meg és nem nyugtázza.

— A német birodalmi kormány és a horvát kormány között megegyezés jött létre, amelynek értelmében Boszniából és Délnyugat-Horvátországból az anyaországba telepítik vissza a németeket. Ezeken a területeken élő németek önként jelentkezhetnek átlépésre.

* **Schaff tánciskolájában,** a Koronában minden csütörtökön és szombaton ½7—¼10 óráig, vasárnap 5—9 óráig össztánc.

— A földmívelésügyi miniszter házhoz és földhöz juttatott egy harcol ó honvédet. Hires Sándor madari honvéd családját egy telepes házból október elsején kilakoltatni akarták. A honvéd parancsnoka az orosz harctérről levelet írt a honvéd érdekében. Kisalföldi Mezőgazdasági Kamarának kérve, hogy a honvédet hagyják meg a telepes házban addig, míg hazatérve családjáról gondoskodni tud. A kamara a földmívelésügyi miniszterhez fordult és a kérést teljesitették. A miniszter intézkedésére nem adják már másnak a telepes házat, ha nem a harcoló honvéd kapja meg a hozzávaló két hold földdel együtt.

Munkásköltő verse

Október 6

Maros vize folyt csendesen
Partján sirtak keservesen, —
Az aradi vesztőhelyre
Hult magyar Mártirok vére.

Szégyenkezve bujt el nap-hold
Nagypénteki sötétség volt
S fájdalmas az agónia
Ne feledd el Pannónia.

Oláh Sándor.

— A kistemplomi egyházrész központi bibliaköre holnap, szerdán, október 7-én délután 5 órakor a gyülekezeti teremben (Révész-tér 2. szám) bibliaórát tart. Erre a tagokat szeretettel meghívja az egyházrész vezetősége.

— A vonat kerekei elé vetette magát egy 19 éves ungvári úrileány. Feltünően szép ungvári úrileány vetett véget életének megdöbbentő módon. Egry Magda 19 éves tisztviselőnő a tragédia áldozata, aki — a jelek szerint — szerelmi bánatában a vonat elé vetette magát és a kerekek halálra gázolták. A leány ismerősei szerint jegyese volt egy környékbeli orvosnak, aki a napokban kijelentette, hogy nem veheti feleségül. A csalódott leány idegeit vőlegénye váratlan visszalépése annyira megviselte, hogy nem tudott többé uralkodni magán és a halálba rohant.

— Tijerina főhadnagyot, — Bolivia mexikói katonai attaséját — mint Mexikóból jelenti, — a fején lött sebekkel holtan találták .Még nem tudják bünc selekmény, vagy öngyilkosság történt-e. (MTI)

SPORT

Az utolsó 10 percben kiadta kezéből a gyozelmet a DVSC

Békéscsabai Törekvés—DVSC 4:3 félidő 1:1.

A DVSC Kaposi, Csokai, Zsidik, Tiszai, Mester, Zilahy, Szilárd, Szabó, Szilágyi, Mihók, Sidlik összeállításban lép pályára. A vezetést Mester öngóljával a B. Törekvés szerzi meg, a 35 percben, azonban Szilágyi szép lövéssel egyenlít. Ebben a félidőben általában kiegyensúlyozott erők küzdelme folyik és az eredmény igazságos. A második félidőben a DVSC fölénybe kerül és Sidlik nagy lövése, majd Szabó bombája már 3:1-re alakítja az eredményt. A B. Törekvés is rákapcsol, a DVSC a mérkőzés végén kifullad és Vozár 11-esből szépít, majd Bikfalvy kiegyenlít. A DVSC kapkod, a játékosok nem tudnak erősíteni és Karaba a 44 percben megszerzi Békéscsabának a győzelmet is. A DVSC kiesett a magyar Kupából.

A DVSC csak árnyéka önmagának. Jelenlegi formája is elég lett volna azonban a győzelemhez, ha a csapat erőnléte kielégítő. A második félidő 25 percétől azonban visszaesett az egész csapat, a játékosok elkészültek erejükkel és a B. Törekvés tetszés szerint rugdosta a gólokat. A csapatból Csokai, Mester, Sidlik és Szabó emelhető ki. A DVSC-ben úgylátszik súlyos bajok vannak, amit csak a vezetőség erélyes intézkedése hozhat rendbe, különben további kelemetlen meglepetések következnek.

Megkérdeztük a mérkőzés lefolyyásáról Kántor Ferenc MÁV főtisztet, a DVSC intézőjét, aki a következőket mondta.

— A fiúk derekasan küzdöttek amig erőnlétükből futotta. A kis pályán nem bontakoztak ki kellően támadások, de a második félidő közepéig ment a játék. — Sajnos ezután már alig álltak a játékosok a lábukon. Erősebb edzésre van szükség, hogy ilyen eset ne forduljon elő.

Részünkről szeretnénk hinni, hogy a vezetőség a békéscsabai vereségen okulva megteszi a szükséges lépéseket, nehogy legközelebb már bajnoki mérkőzésen következzenek be hasonló vereségek.

Az NB I-ben a Ferencváros rólzáporral 9:2 arányban győzött Szeged ellen, ugyancsak nagy gólaránnyal verte a Nagyváradi AC 7:2-re az Ujvidéket, a Csepel ugyancsak 7:2-re a Törekvést. A nap meglepetése az Ujpest veresége, a DIMÁVAG 5:2 arányban győzte le. Elektromos—Haladás 7:0. Gamma—Kispest 0:0. Szolnok—Kolozsvár 3:1 Vasas—Sal. BTC 2:1.

A német—magyar kerékpáros mérkőzést 21:20 arányban a németek nyerték meg.

Az egyetemi és DEAC atletikai bajnokságon a következő eredmények voltak: 100 m. 1. Berta 12.2. 2. Bohn. 3. Marjay. Súlydobás: 1. Suhojda 12.03. 2. Nádler. 3. Gödény. Magasugrás: 1. Kapros 180. 2. Ráthonyi. 3. Suhajda. Távolugrás: 1. Kapros 582. 2. Berta. 3. Kertész. Gerelydobás: 1. Törös 47.01. 2. Suhajda 3. Tóth. Diszkoszdobás: 1. Ilyés dr 37.24 2. Törös. 3. Nagy.

A Magyar Kupamérkőzések során a Wekerletelepi SC 1:0-ra legyőzte a BVSC-t, a BSZKRT 10:0-ra verte Bezdán csapatát, a Kispest 1:1-re játszva mint vendég továbbjutott a D. Magyarság ellen. A DVSC is kiesett a Magyar Kupáért küzdők sorából, ami annál sajnálatosabb, — mert ennek révén legalább alkalma lett volna a debreceni közönségnek elsőosztályú csapattal való mérkőzést látni.

Az NB I-ben a Nagyváradi AC vezet és biztosan tartja második helyét a Ferencváros is. Az elsőség kérdése a két hét mulva Nagyváradon lejátszásra kerülő Ferencváros—NAC mérkőzésen dől el. Az Ujpest vereségével a nyolcadik helyre zuhant.

1. Nagyvárad	7	31:10	11
2. Ferencváros	7	26:14	10
3. Vasas	7	16:12	10
4. Szolnok	7	19:11	9
5. DIMÁVAG	7	17:16	9
6. Csepel	7	31:20	8
7. Gamma	7	17:14	8
8. Ujpest	7	18:17	8
9. Ujvidék	7	20:20	8
10. SALBTC	7	16:17	8
11. Haladás	7	12:25	8
12. Elektromos	7	13:12	4
13. Kispest	7	14:19	4
14. Törekvés	7	7:17	4
15. Kolozsvár	7	13:19	3
16. Szeged	7	9:36	2

Egyetlen amatőrbajnoki mérkőzést játszottak vasárnap Derecskén, a D. Move ellen 7:0-ra győzött a Villanygyár.

Püspökladányban vasútas bajnoki mérkőzésen a Kolozsvári MÁV 4:2-re legyőzte a P MÁV csapatát.

A DVSC soronkövetkező két mérkőzése Debrecenben lesz. Október 11-én a nagyerdei Stadionban játszanak a jelenleg a Mátyás-csoport tabellája élen álló Székelyföldi MÁV-val. Október 18-án a Nagybányai SE-vel lesz rangadó mérkőzés Debrecenben. Október 25-én Marosvásárhelyre utazik a debreceni vasútascsapat ahol az MPMTE lesz az ellenfele míg november elsején a Kolozsvári MÁV játszik Debrecenben.

Debrecenben értekezlet lesz a kárpátaljai egyesületek azon kivánságával kapcsolatban hogy új kerületet akarnak alakítani.

KÖZGAZDASÁG

Mi ujság a budapesti élelmiszernagyvásártelepen? A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint 1942 szeptember 18-tól 24-ig az élő- és vágottbaromfi, valamint a tojáspiacon a mult héten közölt hivatalosan megállapitott legmagasabb ára voltak érvényben. A zöldség- és főzelékfélék piacán az uborka ára kilónkint 20, a vegyes zöldség ára csomónkint 25 fillérrel emelkedett; viszont a leveles karfiol és a töltenivaló zöldpaprika ára 10 fillérrel csökkent kilónkint. A gyümölcspiacon a magvaváló szilva ára 25 fillérrel emelkedett, viszont a közönséges alma ára 10, a héjasdió ára pedig 50 fillérrel csökkent kilónkint. Ezen a héten megjelent mint ujdonság a birsalma, kilónkint 1.40 pengős kezdő áron.

SZERKESZTŐI UZENET

Egy rejtvényfejtő. Levelében közölt visszaélésekről szóló adatokat az illetékes hatóság tudomására hozzuk. Nyilvános közlés ilyen dologban egyenesen meghiusitaná a célt.

NYOMOZÓ IRODA

Jánosi magánnyomozó bizalmasan nyomoz, megfigyel. Virág-utca 21. Telefon 23-78. 985 10 10

LEVELEZÉS

Deákné, levele van postarestant a Hatvan-utcai postán, szerdán ott várjon. 251

HÁZASSÁG

Vidéki jobb leny biz vos megélhetéssel bíró 30—35 év körüli férjet keres. „Szüret után" jeligére. 227

55 éves MÁV üzemi altiszt egyedülálló jómegjelenésű nyugdíjasnő ismeretségét keresem élettársul. „Nyugodt otthon" jeligére. 228

ALKALMAZÁST nyer férfi

Feles konyhakertészt keresek belsőségi területre. Honvédtemető-u. 6. 432 vv.

Fodrászsegéd azonnal beléphet. Szeleczky, Petőfi-tér 12. 249

Házmesterpár tizenötre felvételtik, jelentkezni kilenctől Rothermere 29. 248

Asztalossegéd és tanuló azonnal felvételtik. — Burgundia 6. Nagy. 243

Feles konyha- és gyümölcskertészt keresek jó bizonyítvánnyal. — Nyíl-u. 124. 238

Tanulókat azonnal felveszek. **Nánássy** villany és rádiószaküzlet, Piac 85. 242

Szabad majoros azonnal felvételtik. Veres-u. 4. 240

Egy jómunkás cipészsegéd azonnal munkába léphet. Bihari-telep, Fordai Gábor-u. 2. 239

Fiatal fodrászsegéd felvételtik. — Poludnyák, Tóth Árpád-u. 26. 1375

Egy fodrászsegéd felvételtik. Thaly Kálmán 4. 1408

Egy kovácssegéd felvételtik. Nyugati-utca 32. Adlovits. 229

Géplakatos, aki már bőrgyárban volt alkalmazásban, felvételtik. Szilágyi bőrgyár. — Ugyanott nyugdíjas csendőr vagy rendőr éjjeli őrnek felvételtik. 225

Férfi konfekciószakmában jártas segédeket és kézimunkásleányokat felveszek. Eisner, Széchenyi-u. 11. 260

Gyakorlott csapost felveszünk. Páll sörözö. 1405

Könyvvitelben jártas tisztviselőt vagy tisztviselőnőt felvesz Gazdák Sütődéje, Böszörményi-út 15. 1404

A máramarosszigeti vasúti vendéglős a III. osztályú büffébe keres kimérőt. Érdeklődni szigeti resti. 255

Borbélysegéd azonnal felvételtik. Palánki Lajosné. Böszörményi 52. 253

Elsőrangú rádióműszerészt keresek azonnali belépésre. Cím a kiadóban. 266

Tímárnapszámost felveszek. Teleki-u. 30. 1387

Egy fiatal fodrászsegéd felvételtik. Szent Anna 14. 1381

Házmestert keresünk központi fűtéshez értőt Városi nyomda.

Konvenciós éves kocsist felfogadok. Márton Kálmán-utca 15. (Kocsma.) 1384

Takarításért lakást kaphat 15-től rendes házaspár. Jókai 28. 271

Kifutófiút azonnalra felveszek. Cserépkályha mintaraktár, Csapó-u. 33. 273

Fodrászsegédet, tanulóleányt felveszek. Rozs, Miklós-u. 7. 278

Szőlőmunkást felveszek tizenötödikétől lakással. Nyugdíjasnak előnyös. Csapó 19. Házfelügyelőnél. 279

Szabósegédet, fiatal kézimunkást azonnal felvesz Hagymási Gyula, Simonffy 13. 269

18—20 éves kifutó felvételtik. Lukács, Piac 41. 1379

Fodrászsegéd felvételtik Boczán Sándor fodrásznál, Sas-u. 2. 1389

Kifutót, tanulót, kerékpározni tudót, felveszek. Tóth. Miklós-u. 14. 1394

Jómunkás fodrászsegédet állandó munkára azonnal felveszek. — Hermann, Miklós-u. 2. 264

ALKALMAZÁST nyer nő

Ügyes, jó masamódlány állandó munkára felvételtik. Szénás Sándorné női kalapkészítő, Nyíregyháza, Vay Ádám 2. 735

Felveszek ügyes kezdő segédleányokat varrodába, Bethlen-u. 46. 250

Takarítani tudó kifutóleány felvételtik. Szipál műterem, Piac 44. 1397

Rumessenciaüzembe munkásleányokat és kifutófiút azonnal felveszünk. Rothermere-utca 35. 254

Jó családból való ügyes, jórású tanuló leány divatüzletbe felvételtik 4 középiskolával. Kossuth-u. 4. 270

Hölgyfodrász segéd leányt felvesz Moldván, Szent Anna 1. 1386

Kifutóleány felvételtik. Sinay Tibor illatszertár, Batthyány-u. 17/19. 1380

Gyógyszertárba felveszek jó családból való leányt, ki takarítást is vállal. Mester-u. 43. 262

Egy jómunkás női szabósegédet felveszek. — Nagy József. Arany János-u. 2. 282

Keresek ügyes fehérneművarrónőt és mosni, vasalni, takarítani olyan asszonyt, ki e munkákat rendesen elvégezné. Cím a kiadóban. 286

Kifutóleányt, ügyest, azonnal felvesz Szőllősi Gábor fűszerkereskedő, Bujdosó 34. 280

Varrodába segéd- és tanulóleányokat felveszek. Szabó Kató, Baltazár Dezső-u. 18. 281

Varrodába segédleányokat, tanulóknak fizetést adok. Csapó-u. 95. 3. ajtó 267

Közelben, szüleinél lakó 16 éven aluli leány kifutónak felvételtik. — Vass zsáküzlet, Piac 6. 274

ALKALMAZÁST keres nő

Perfekt gép- és gyorsírónő kisegítést, vagy otthoni munkát is vállal. Cím a kiadóban. 214

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónő azonnalra felvételtik. Rákosi Jenő-utca 8. I. em. 2. ajtó. 247

Bejárónőt azonnal felveszek. — Nánássyné, Piac 77. Keresztépület II. em. 241

Bejárónő a reggeli órákra felvételtik. — Arany János húsz emelet. Értekezhetni délu'án. 233

Gyermek mellé ügyes, rendszerető leányt — azonnal felveszek. — Komlóssy-út 56. 1407

Egy ügyes leányt felveszek délutáni munkára. Jelentkezni fűszerüzletben Móric-utca 12. 230

Bejáró takarítónő felvételtik. Hatvan-u. 16. 257

Vendéglői szakácsnő, ki adagolni is tud, — azonnal felvételtik. — Batthyány 11. Étkezde. 1396

Bejárónőt jó bizonyítvánnyal délelőtti órákra azonnalra felveszek. Dr Koncznéné, Péterfia 30. 1400

Bejáró mindenes egész napra azonnalra felvételtik. Bináth, József kir. herc. u. 35. I. em. II. lépcső jobbra. 1402

Takarítónőket felveszünk. Páll sörözö. 1406

Főzéshez értő mindenesleány jó bizonyítvánnyal azonnalra vagy 15-re felvételtik. Feldmesser, Kálvin-tér 3 Jelentkezés délután 3—5-ig. 265

Félnapi foglalkozást talál háztartásban komoly, intelligens fiatal munkaerő koszt nélkül Batthyány 16. Keresztépület. 1390

Mindenes férfi lelöltőnek szikvízüzembe — azonnali belépésre felvételtik. Szappanos 18. 1377

Egy jó, megbízható mindenest azonnal felvesz a MEGA borozó Csapó 39. 1376

Bejárónőt kis családhoz felveszek. Kölcsey-utca 10. 263

Mindenes bejárónőt vagy bentlakót felveszek. Gyenes, Szent Anna 8. 283

Bejárónőt azonnalra felveszek. Külsővásártér 5/b. 284

Megbízható, gyermekszerető, tiszta izr. kisleányt azonnal felveszek. Feldheim, Iac 58. 268

AJÁNLAT

Drapériás függönyöket hosszú rojttal 25 P-től, valódi klöpli csipke szövet, impriméanyagokat. Rothermere 36 8 12 1

Agyneművarrás, himzés, toledózás. Saját tervezőnk, előrajzolásait felelősséggel vállaljuk. Favorit Csapó 24. 1098 10. 21

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál, János szappanosmester, Kölcsei-u. 8. 1737 1. 19

Önkéntes urak! Egyenruhájukat Tegdes olcsón gyorsan elkészíti. Kálvin-tér 19. püspöki palota. 1978 11. 20

Meglepheti önmagát, át dolgoztatja ócska paplanját, Nagy paplanosmesternél, Sas u 2. 1975 10. 20.

Bundáját divatosan készíti Katona Vilmos szücsmester, Simonffy u 2. sz. telefon: 12-32. 124 12 2.

Cianoztasson, vizsgáltasson Kissel, Méliuszter 7. Telefonhívó 19-77 MEGA borozó. 86 11. 15

Lelocsóbban fest tisztít Weisz kelmefestő Arany János-utca 29 Keresztépület 1900 vv

Varrógép, kerékpárjavítást jótállással vállalok, hívásra jövök. Vétel, csere eladás Csapó-u 101 551 11. 7

Órajavítás, ócska órát veszek, eladok. Schiffmann, Vendég-u. 7 Visállomásnál. 1942 11. 4

Szőrmebundákat olcsón készít, javít, alakít Kővári szücsmester, püspöki palota. 1232 12. 22

Törött gramofonlemezért 2 pengőt fizetek. Villanykörtecsere 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

Figyelem! Használt bundáját ne dobja el, vigye Budai szücshöz, befesti, átalakítja, vagy megveszi. Szent Anna u. 5. sz. 205

Takaréktűzhelyek, nagy, kétsütős, majolikás, egyszerűbbek is kaphatók Kozma, Csapó 41. 275

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb árban veszek. Fränkl Piac-u. 73. 984 12. 10

Fáy arckrémes tégelyt visszavesz Grósz Nagy Ferenc patika, színház mellett. 22 11. 4

Boros pincét keresek bérbe csak nagyobb befogadó képességű pincékre kérek ajánlatot a kecskeméti borozóba — Dégenfeld téren. 773

ÉLELMISZER, ITAL

Keresek naponta 16 liter tejet házhoz hordással. Szilágyi Mihály intézet, Poroszlay-út 10. Diákinternátus. 1409

Alma, kézzel szedett, kanadai ranett és birsalma eladó. Diófa-utca 15. 276

OKTATÁS

Dr Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépíróiskolája. Batthy u. 1. szám Eng 6475. Telefon.: 20-77. Államvizsgára előkészítés, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

Zongora gyakorlatokat elfogadok Jókai u. 1. A) 971

Tanítványokat vállal kitüntetéssel érett teologus, Horsai, diakonissza intézet. 236

HANGSZER

Bécsben képesített zongorahangoló olcsó, lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein, Csokonai 17 308 10. 25

Jóhangú fekete zongora olcsón eladó. Homok-utca 129 258

Egy jó állapotban levő „B" klarinett eladó. — Hajnal 23. 1391

Zongorahangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalok. Vargyas, Nap-u. 17. 522 1. 3

RÁDIÓ

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerésznél Csapó 84 Telefon: 32-54. 1630 11. 19

Hangszóróval egybeépített rádió alkalmi áron sürgősen eladó. Toldi 15. 1382

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletemben. Brilliné, Piac 71., udvarban. 476 12. 30

Modern háló, kombinált szoba, konyhaberendezés hencser, recamié, fotel eladó Hatvan u. 27. 1724 10. 18

Antik hálóbútor eladó Értekezni Piac 22, házfelügyelő. 397 vv.

Antik garnitúra, könyvszekrény, rekamié, modern háló, ebédlő, kombinált szoba eladó. — Kossuth 51. 1505 3. 16

Új szelon, rekamé, fotellek eladók. Homok-utca 142. Keresztépület. 246

Műbútorasztalostól való új kombinált szekrény 1100 pengőért eladó. Megtekinthető 2—4 között Péterfia 30. 1401

Szép hálóbútor azonnal eladó. Ugyanott konyhabútor, diványok. Bethlen 40. 288

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Wanderer ötszemélyes autó 6 príma gumival engedélyesnek készpénzért eladó. Telefon 29-57

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ

Kitűnő forgalmú, megélhetést biztosító fűszerüzlet árával, berendezéssel azonnal átadó. — Cím a kiadóban 159

Üzembenlevő pékség kiadó vagy átadó. Értekezni színház-átjárói trafikban. 1395

LAKÁSCSERE

Egy szoba, előszoba, konyha, spájzos lakásomat elcserélném hasonlóval vagy kétszobással. Erzsébet 26. 1393

LAKÁST KERES

Egy szoba, konyhás lakást keresek, hárman vagyunk. 6 havi lakbért előre fizetek. — Azonnali beköltözésre. Cím: Homok 22. 22

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba, esetleg házaspárnak konyhahasználattal kiadó, ugyanott fix fizetéses feltétlen úrinő lakótársnőt keres fiatal asszony. Feltétlen úriemberek érdeklődhetnek Szent Anna-u. 48. sz. Keresztépület 252

Egyszobás lakás összkomforttal új házban bútorozva azonnal kiadó Budapesten. Értekezni Dregán, Arany János-u. 1. 1392

Különbejáratú bútorozott szoba kiadó. — Ugyanott bejárónő felvételtik a reggeli órákra. Széchenyi-utca 6. Emelet. 1378

Egyszerűen berendezett, dunyhás ágynemüvel ellátott különbejáratú kis bútorozott szobát keresek „Azonnal" jeligére. 223

VEGYES

Jó érett istállótrágyát keresek, amelyet udvarából díjtalanul elszállítanék. Címeket a kiadóba kérem leadni. 371

ELVESZETT

Szabó Ágnes névre szóló 7 okmány 3-án délu'án elveszett. Kérem a becsületes megtalálót, jutalom ellenében adja le Szabó Ágnes, Magoss György-tér 18/c. leánykollégium címre. Nagyon fontos! 234

2-án HÉV irodában elvesztett aktatáskát — melyben Kovács Kornél indexe volt — megtalálója Vörösmarty 24 alatt adja a Balássynak. Jutalomban részesül. 244

Felkérem azon illető urat, aki tegnap este egynegyed 8-kor Boldog cukrászda lépcsőjéről egy vasúti táskát elvitt, kérem a táskát és a bennelevő utasítást visszaadni a „Debreczen" kiadóhivatalába, esetleg a többi bennelevőt megtarthatja, — még egyszer nagyon kérem, mert egy szegény órabéres vasúti fékezőé. Nagy Miklós fékező. 1403

Elveszett egy barna irattáska iratokkal. — Megtalálója adja be a Vár-utca 2. sz. alá. 262

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Használt valódi sealbunda eladó. Megtekinthető Nagy József szücsnél, Szent A. 3. 235

Teljesen új 39-es bőrtalpú magasszárú, 36-os bőrtalpú félcipők, 43-as használt férfi félcipő, fekete női télikabát középtermetre, világoskék organdi batiszt hosszú estélyi ruha, teljesen új, eladó. Rákosi J. u. 8. szám. 3. ajtó. Megtekinthető 3—4 között. 259

INGÓSÁG ELADÁS

National regisztráló pénztár eladó elektromos meghajtású, tételes összeadó, nyolc különböző müveletet végez, a legjobb üzemképes állapotban, megtekinthető a kecskeméti borozóban, Dégenfeld téren. 772

Vas töltőkályha, nürnbergi gyártmány nagyobb helyiség átfütésére alkalmas, kitünő állapotban eladó. Felvilágosítás 26-26 telefonszámon 1—2-ig. 733

Egy új állapotban levő varrógép eladó. Értekezni Erzsébet-u. 15. 32

Eladó női aranyóra. Varga-utca 43. Utcai lakás. Megtekinthető délelőtt 10 és 11 óra között. 1372

Nagy Perpetum kályha eladó. Szipál műterem. Piac-u. 44. 1398

Eladó 2 lángú gázrezsó, ócska bútorok. Simonyi-út 20. 283

Bontásból kikerült építkezési faanyagok létrák, csikók, targoncák, építkezési állások felvonó, stb. eladók Böszörményi-út 5/c. Hőnig. 272

GAZD. ESZKÖZÖK

Hordók eladók. Érdeklődni Lorántffy utca 40 szám. 875

Eladó boroshordók, taposókádak különböző nagyságban. Nap-u. 4. 197

Veszek kisebb boroshordókat, szőlőprést, darálót. Nap-u. 4. 207

Egy szőlőtaposó kád és hordók eladók. Cegléd-utca 4. 237

Soós Gézának Nádudvaron 12 hektoliter boroshordója eladó. 231

ELADÓ HÁZ

Andrássy-út 83. egy hold szőlő kétszobás lakással **eladó. Értekezni écsi és Pap** ügyvédeknél, Iparkamara. 1063 vv

Eladó Bihari u. 25. számú ház, egy szoba, s konyha, istálló, góré, s sertésól, 300 négyszögöl telekkel, timárnak alkalmas. 444

Eladó Simonffy 33. sz. üzletes ház minden elfogadható árért. 256

Eladó 5 lakásos jókarban levő egyszerű ház. Érdeklődni Bercsényi 17. 277

ELADÓ FÖLD

Boldogkertben eladó 1559 négyszögöl príma fekete kerti föld egy kis házzal. Kertészetre igen alkalmas! Értekezni: Borz-u. 26. 978

Alkalmi vétel! Boldogkertben 1286 négyszögöl jó gyümölcsös minden elfogadható árért eladó. Értekezni: Borz-utca 26. 979

Az ondódi állomáson 3 hold príma szántó eladó. Ferenc József-út 75. I. em. Ügyvédi iroda. 212

Ondódon, a Vedres-dülőben 2042 négyszögöl príma szántó eladó. Ferenc József-út 75. I. em. Ügyvédi iroda. 213

Vedres-dülő végén hat hold búzatermő fekete föld, holdanként 2800 pengőért eladó Nagy Sándor ingatlanirodában, Csapó-u 27. Távbeszélő 33-15. 71

Eladó szőlő épülettel Bocskai-kertben. Értekezni Szalkai-u. 3. 232

ELADÓ ÁLLATOK

Szimultánozott mangalica süldők eladók. — Honvédtemető-u. 6. 431 vv

90 drb angoranyúl modern ketrecekkel bevonulás miatt olcsón eladó. Ferenc József-út 73. Cím a kiadóban 50

Törzskönyvezett nagyon szép angóranyú eladó. Széchenyi-u. 29 24

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős (ifj.) SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető SZIGETHY KÁROLY